A.M.N. MÚZEUM HÍRLAPOSZTÁLY

Ára 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 68. sz. 1943 március 25 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Kemény harcok Tuniszban, a tengely ellentámadásai sikerrel jártak

Az angol-amerikai-francia erőknek nem sikerült betörniök a német-olasz vonalakba

Elkeseredett közelharcok a keleti fronton a Ladoga-tónál. Meghiusultak a szovjet heves rohamai

A tuniszi harcok felé fordul elsősorban a figyelem annál is inkább, mert hisz ezeknek a most már nagyarányú harcoknak kimenetele következményeiben nagyjelentőségű.

A hivatalos hadijelentések csak röviden emlékeznek meg az északafrikai küzdelemről. A szerdai német hadijelentés enynyit mond: „Dél- és Közép-Tunéziában kedden is folytak a kemény harcok, erőteljes ellentámadásaink sikerrel jártak, 44 páncélost szétlőttünk, foglyokkal és hadizsákmánnyal tértünk haza". Az olasz hadijelentés is csak röviden emlékezik meg az ottani harcokról.

Az „Interinf" berlini közlése bővebb tájékoztatást nyujt. Eszerint az az elhárító siker, amelyet Rommel tábornagy haderői Tunisz középső és délkeleti részében az amerikai és angol támadó kötelékekkel szemben elértek nagyobb volt, mint amilyennek az első jelentések feltüntették.

Különösen súlyos veszteségeket szenvedtek a Ksark Rhilane térségéből előrelörő angol kötelékek. Ezek csaknem valamennyi páncélosukat elvesztették. Az angolokat nyilván teljesen meglepte a németek fellépése. Abban a hitben voltak, hogy előttük a tengely haderőinek csak gyenge biztosító csapatai állanak. Az angol sivatagi hadtest aránylag gondtalanul menetelt sűrűn felzárkózott menetoszlopokban. A teljes meglepetést magyarázza a foglyok és a zsákmány nagy száma is. A német csapatok többszáz foglyot ejtettek.

Az amerikaiak Mac. Nassynál főleg gyors bombázógépek, sok romboló repülőgépkötelék és néhány zuhanóbombázó kötelékek támadása következtében szenvedtek veszteségeket, amelyek olyan súlyosak voltak, hogy az amerikai csapatok kénytelenek voltak támadásaikat beszüntetni. A kedden már jelentett 23 harckocsin kívül az amerikaiak további 37 páncélost vesztettek. Véres veszteségeket szenvedtek azok a francia csapatok is, amelyeket a támadó amerikaiak déli szárnyán vetettek harcba. Háromszáz halott, valamint 163 fogoly hátrahagyása után vissza kellett vonulniok kiindulási állásaikba. Jellemző az a kétségtelen légi fölény, amellyel a tengely légi hadereje az egész tunisi harc idején rendelkezett. Az amerikai és angol légi haderő a legutóbbi napokban általában megelégedett azzal, hogy olasz városok fölé repüljön. A német és olasz bombázókötelékek elhárítására az arcvonal közelében levő térségben mind az amerikaiak, mind az angolok csak gyenge vadászalakulatokat tudtak harcbavetni — mondja az Interinf jelentés —, amihez hozzá kell tenni, hogy a jelentésben említett francia csapatok szakadár franciákból tevődnek össze.

Az olasz Stefani iroda jelentése szerint az öt hónapon át tartó előkészület után az angol-amerikai csapatok egyidőben általános támadást indítottak a Tuniszban levő tengelyállások középső és déli szárnya ellen. A támadást, mint El Alameinnél is, erős tüzérségi tűz vezette be a tengelyvonalak előtt elterülő aknamezők elpusztítására, hogy ezzel utat nyissanak a páncélos alakulatoknak. Ezidőszerint a tengelycsapatok heves ellentámadást intéztek az ellenséges csapatok ellen és súlyos veszteségeket okoztak nekik emberben, gépesített járművekben és egyéb hadianyagban. A tuniszi csata még alig kezdődött meg, de már most látni lehet, hogy nagyon kemény lesz.

Mint berlini tájékozott helyen szerda éjjel közlik, Tunisz déli és középső részén folyó harcokban nyugalmi szünet következett be, amelyet az ellenség nyilván felhasznál arra, hogy újjászervezze kötelékeit. Az ellenségnek nem sikerült támadásai során behatolni a német és olasz vonalakba. Megerősítik, hogy az angolok a Mareth-vonalnál előbb az olasz kötelékek állásait támadták meg. Az olasz csapatok szívósan verekedtek és meghiúsították az angolok minden kísérletét, hogy áttörjenek a vonalakon.

Tuniszban e támadásokat, mint most ismeretessé válik, amerikai és angol kötelékek közösen hajtották végre. A brit állításokkal szemben Tuniszban egyáltalában nem volt légi csata. Tény, hogy mindkét részen nagy repülőgépkötelékeket vetettek harcba. Ezek azonban főleg az ellenséges állásrendszereket bombázták és az utánpótlást lebonyolító forgalmat támadták.

A „TUNISZI ERŐD"

Az északafrikai általános hadászati helyzetet berlini megfigyelők általában abból a szempontból ítélik meg, hogy már öt hónappal ezelőtt indult meg Montgomery nagyarányú támadása Észak-Egyiptomban és több mint négy hónapja, hogy az angolszász csapatok partraszálltak Francia Észak-Afrikában, de azért az északafrikai partvidék döntő fontosságú középső része továbbra is a német-olasz csapatok kezében van.

Angolszász közlések szerint Montgomery több mint egymillió katonát vonultatott fel nagy támadásához, mégsem sikerült dönően megvernie Rommelt. Berlinben hangsúlyozzák, hogy a kezdetben igen kislétszámú német-olasz csapatoknak nem lehetett feladatuk Tuniszban, hogy támadóan lépjenek fel az angol-amerikai inváziós hadsereggel szemben, de közben úgy kiépítették a hadászati pontokat a tengerparti sávon, hogy Berlinben ma „tuniszi erődről" beszélnek.

Megállapítják Berlinben, hogy a harcok súlypontja kétségtelenül a Mareth-vonalon lesz, itt nem csupán kedvező védelmi lehetőségek nyílnak, hanem nyilván az ellenfél is legjobb és legkipróbáltabb csapatait gyüjtötte össze támadásra.

Ezen a vonalon Rommel csapatai állanak az ellenséggel szemben. Berlinben minden jóslástól tartózkodnak a harcok kimenetelét illetően, de nem tagadják, hogy az ellenfélnek módjában áll emberben és hadianyagban fölényben levő csapatokkal támadni minden fontos ponton.

CHURCHILL BRIT MINISZTERELNÖK

az angol alsóház szerda délelőtti ülésén bejelentést tett a tunéziai hadihelyzetről. A Tunéziában most folyó nagy csata — mondotta — még nem érte el tetőpontját. A brit és amerikai csapatok előtt még igen kemény harcok állanak. A Mareth-vonalról származó legújabb értesülések arra mutatnak, hogy a németek ellentámadással visszafoglalták a nagyobb részét annak a hídfőnek, amelyet tőlük rohammal elrtgadtak és hogy fő védelmi vonalukat ezen a ponton ismét helyreállították — mondotta Churchill.

Az angol premier nyilván azért tartotta szükségesnek ezt hangoztatni, mert az angol közvélemény nagyon könnyű dolognak vélte az afrikai offenzivát.

A KELETI FRONTON

az északi szakaszon a Ladoga-tónál vannak heves harcok. A szovjet erős támadásai meghiúsultak.

A „Völkischer Börsenzeitung" rámutatott arra, hogy a mult hetekben az átmenetileg kiürített területek jelentékeny részét a német csapatok ismét birtokba vették és a keleti harctér immár egészében elhatárolt és Németország és szövetségesei javára megszilárdultnak tekinthető. A lap különös nyomatékkal utal a szovjet télen elszenvedett súlyos ember- és anyagveszteségére. Becslések szerint — mondja a lap — a szovjet hadvezetésnek a téli offenzíva eddig megközelítőleg kétmillió emberébe került halottakban s olyan súlyos sebesültekben, akik többé már nem harcolhatnak és foglyokban. A sztalingrádi súlyos veszteségek ellenére a német áldozatok száma ennek csak töredékét teszi. A keleti harctéri helyzetről szólva megállapítja a lap, hogy az előnyös terepszakaszokra támaszkodó arcvonal, amely ugyanolyan jó feltételeket tartogat a védekezésre, mint egy nyári offenzívára, lehetővé teszi a német hadvezetőség számára, hogy tetszőleges célokra tekintélyes tartalékokat szabadítson fel.

A DÁN VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYE

A dán parlamenti választás teljes nyugalomban ment végbe és a várt eredménnyel végződött. A választók 96 százaléka résztvett a választáson. A rendelkezésre álló adatok még nem a végleges eredményt mutatják, azonban világosan látható, hogy a dán parlament összetétele változatlan maradt.

Az öt együttműködő párt, tehát a kormányban képviselt pártok, nevezetesen a szociáldemokraták, radikálisok, konzervatívok, a Venstre- és a Rendsforbund 1,898.369 szavazatot kapott (1939-ben 1,536.216). A 148 mandátumból 140-et szereztek meg az előző 136-tal szemben. A schleswigi párt, tehát a német népcsoport képviselete, czúttal nem vett részt a választáson. 1939-ben 15.016 szavazatot kapott és egy képviselőt küldött a parlamentbe. A kommunista pártot, amely 1939-ben 40.893 szavazatot kapott, 1941-ben a dán kormány a német-szovjet háború kitörése után feloszlatta.

A STOCKHOLMI FRANCIA KÖVET SZAKÍTÁSA

A francia külügyminiszterium irányadó köreiben lényegében megerősítik az „Afton Tidningen" című svéd lapnak a stockholmi francia követség helyzetéről közölt jelentését. Helytállónak mondják vichyi körökben, hogy Viaux St. Cyr követ megszakította kapcsolatát Vichyvel és átpártolt Giraudhoz. Nagyon is lehetségesnek tartják továbbá, hogy Poupard ezredes, katonai attasé hű marad a vichyi kormányhoz. Teljes bizonyossággal azonban ezt nem tudják, mert nincs többé semmiféle összeköttetés Stockholmmal. Continak az új ügyvivőnek megérkezéséig az eddigi ügyvivő vezeti tovább a követség ügyeit.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Ladoga-tótól délre a védekező csata nem csökkenő hevességgel folyik. A szovjet nagyszámú csatarepülőgéppel és erős tüzérségi tűzzel támogatott rohamozását elkeseredett közelharcokban rája nézve véresen visszaverjük.

A keleti arcvonal minden részéről csupán helyi jelentőségű harcokról érkeztek jelentések. Az arcvonal javítására és az újonnan szerzett területek megtisztogatására folytatott különböző támadó vállalkozásaink sikeresen zajlanak le. Az ellenség utánpótló oszlopai és vasútjai ellen hatásos légi támadásokat intéztünk.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli: **Dél- és Közép-Tunéziában kedden is folytak a kemény harcok. Erőteljes ellentámadásaink sikerrel jártak. 44** páncélost szétlőttünk, foglyokkal és zsákmányokkal tértünk haza. Német harci repülők hétfőn éjszaka Algir tengervidékén elsüllyesztettek egy 8000 tonnás kereskedemi hajót, egy másik nagy hajót pedig légi torpedóval megrongáltunk az oráni kikötőben.

Az olasz főhadiszállás közleménye: Tuniszban a közép- és déli arcvonalon heves harcok folynak. A tengelycsapatok ellentámadásaik során 40 ellenséges harci kocsit pusztítottak el és 170 foglyot ejtettek.

Az olasz vadászrepülők két Spitfire gépet lőttek le, nyolc további ellenséges gépet a német vadászgépek lőttek le. Repülőink bombázták Bone és Filippeville kikötőit, egy ellenséges vadászgépet lőttünk.

TOKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Mintegy 30 amerikai torpedórombolóból álló kötelék több bombát és gránátot dobott le Messzinára. Az eddigi megállapítások szerint a polgári lakosság körében 10 halott és 32 sebesült áldozat van. Több középület és magánlakóház súlyosan megrongálódott. A sziciliai községek és vasutak ellen intézett géppuskatámadás során két polgári egyén meghalt, három pedig megsebesült. Egy ellenséges gép a Gela közelében fekvő Manca község felett lezuhant. (MTI.)

Angol-amerikai légitámadás Tunisz ellen

A tuniszi francia iskolában száz gyermek és egy tanító meghalt

Tunisz, március 24. (Stefani.) Az angol és amerikai légi haderő Tunisz városa ellen intézett újabb támadásai jelentős károkat okoztak lakóházakban, különösen a város központjában. **Több mint 250 ház pusztult el.**

Az angol gépek bombákat dobtak a francia iskolára is, ahol száz gyermek és egy tanító meghalt. Az amerikai pilóták ezután géppuskatűz alá vették a terekre menekült lakosságot. (MTI.)

Nyugati légiháború

Német hadijelentés: Magános gépek nappali és éjszakai berepülései során hét ellenséges bombázót lőttünk le a birodalom, valamint Franciaország nyugati tengerpartja felett. Gyors német harci repülők kedden megtámadták Dél-Anglia tengerpartjának hadifontosságú céljait.

Búvárhajó háború

Német hadijelentés: Búvárhajóink a norvég partok előtt megsemmisítettek egy ellenséges tengeralattjárót. Német búvárhajók új veszteségeket okoztak az afrikai harcterek utánpótlását ellátó ellenséges hajózásnak. Egy Amerikából Gibraltárba tartó hajókaravánból, valamint a földközitengeri karavánból az elmúlt napokban 15 hajót süllyesztettek el összesen 73.000 tonna tartalommal, míg két hajót torpedólövés ért.

Légiriadó Newyorkban

Buenos-Aires, március 24. (Stefani.) Newyorki jelentés szerint kedden reggel légi riadó keltett alapos vakrémületet Newyork lakosságában. A newyorkiak gyorsan elhagyták lakásukat s az óvóhelyek bejáratai előtt tömörültek. Bár sehogysem tudták megérteni, hogy a tengely repülőgépei hogyan érkeztek a város fölé, minthogy néhány baleset is történt, annál nagyobb volt a felháborodás, amikor kitűnt, hogy a hatóságok által minden előzetes rendelkezés nélkül elrendelt passzív védelmi gyakorlatról volt szó. (MTI.)

Dr Vidoni Jenő érdekes előadása az olasz állam és egyház viszonyáról

A Monti Körben tegnap este dr Vidoni Jenő rendkívül érdekes előadást tartott „Az olasz királyság harca és kibékülése az Egyházzal" címmel. Nagy tudományos felkészültségre vallott dr Vidoni Jenő előadása, melyet dr Csobán Endre elnöki megnyitója előzött meg.

Dr Vidoni Jenő többek között ezeket mondotta:

— Minden jognak és erkölcsnek forrása a vallásban van. A vallás szabja meg az egyes egyének akaratának, magatartásának és cselekvéseinek erkölcsi törvényeit másokkal szemben. Ennek az erkölcsi elvnek az emberi viszonyok mindegyikében érvényesülnie kell, tehát az állami viszonyokban is.

Majd az állam és egyház viszonyának fejlődését tárta a hallgatóság elé dr Vidoni Jenő, világossá tette az olasz állam és az egyház harcát és a kibékülés útját, melyet Mussolini hozott létre.

Mussolininek volt köszönhető, hogy 1929-ben létrejött a nagy kibékülés a királyság és a pápaság között. Ezzel régi csatabárdot temettek el éspedig végérvényesen. Természetesen a kibékülési aktust nagyban elősegítette az alkotó személyiségek egyéni sajátossága, két, hagyományokkal nem gátolt ember állt egymással szemben: XI. Pius pápa, a nagy nyelvtehetséggel rendelkező modern tudós, a környezetének eltérő véleményével szemben határozott és zárkózott jellemű ember s Mussolini, az uralkodó Savoyai ház érdekeinek képviselője. Csak a fascizmus volt képes a viszályt teljesen kiküszöbölni, mert kellő alázatot tudott tanúsítani egy olyan erkölcsi, társadalmi és történelmi jelentőségű intézménnyel szemben, mint a katolikus egyház, garantálván a papának azokat a feltételeket, amelyeket ő elégségeseknek jelentett ki vallási és szellemi küldetésének teljesítésére. És a pápa elismerte az olasz királyságot Róma fővárosával, a Savoyai-ház dinasztiája alatt.

Elmondhatjuk — fejezte be viharos tapstól kísért értékes előadását dr Vidoni Jenő — a kereszténység fejének szavait: „A Tiberis hullámai elsodorták és eltemették a tenger örvényeiben a múlt zavaros hullámait és a partjain olajágak virágoznak".

Dr Csobán Endre mondott meleg szavakkal köszönetet a nagyszerű fejtegetésért és kérte, hogy máskor is tartson dr Vidoni előadást a körben.

Róma, márc. 23. (MTI) Olaszország kedden ünnepelte a fasiszta mozgalom megalapításának 24 évfordulóját.

Zürich, márc. 23. (MTI) Miután az elmult év tavaszán mozgósítási hadgyakorlatokat végeztek Svájcban, a szövetségi tanács az idén is felhatalmazást adott a hadsereg főparancsnokának arra, hogy egyes seregcsoportokkal hadgyakorlatokat végeztessen, amelyek részben riadószerű mozgósítási gyakorlattal lesz összekötve.

Meteor Mozgó műsora

Csütörtökön 3, 5 és 7, pénteken 5 és 7 órakor: CSAK FELNŐTTEKNEK!

A halálos tavasz

Karády Katalin és Jávor Pál felejthetetlen magyar filmje

Vígszínház mozgó

Ma 3, 5 és 7 órakor, holnap 5 és 7 órakor a legvidámabb és legszórakoztatóbb magyar film:

Anna-Mária

Főszereplők: Szörényi Éva, Vízváry Mariska, Szilassy, Rajnay, Somogyi Nusi, Pethes.

Akik sírnak

megvigasztaltatnak, így tanítja a Szentírás. A hősök temetője, amely mindig gondozott hely volt, minden nap tisztán, szinte ünnepélyesen fogadja a holtakat és azok hozzátartozóit. — A tavasz ébresztő lehellete már megsimogatta a temető fáit rendre, fakadnak a szomorú füzek, a sudár növésű nyárfák, orgonabokrok s a buja fenyők messzire mutatják eleven zöld koronájukat. Még csak a pintyőke énekel, de nemsokára megérkezik a fülemüle is, hogy az éjszaka csendjébe is bele csacsogja az élet valóságát a holtak felett.

Minden elhunyt hős honvéd temetése szívbemarkoló.

A temető mellett siető emberek is megállanak, hogy osztozzanak a hozzátartozók fájdalmában, akik sírnak és tisztelet adjanak egy hősnek, akit nem ismertek, de tudják: életét adta mindnyájunkért. — Ebben a gyászban csakugyan eggyé kell lennünk azokkal, akiknek fájdalmát úgy enyhíti az Írás: megvigasztaltatnak.

A keresztény egyházak tanításának győzedelmesnek kell lenni és ehhez egyik út a sirók megvigasztalása. A vigasztaló szavak tolmácsolják együtt érzésünket azokkal, akikre rászakadt a gyász, mibe belevilágít a hazaszeretet lobogó lángja, melynek fényénél kiolvashatjuk a termelők eme legnagyobbra becsült hantjai felett, hogy az ott pihenők teljesítették kötelességüket. Életük nem félbe maradt, de egészen befejezett munka után lett nyugalommá.

A hősök temetőjének mind több és több lesz a látogatója és a messze vidékre hazaterő síróknak mondjunk vigasztaló szót és azt is, hogy a hős sirja nem marad gondozatlanul. Debrecennek ez a temetője az a hely, ahova történelmet tanulni mehet mindenki. Becsülni a multat, védeni a jelent, hogy annál biztosabb legyen a jövő.

A sok könnycsepp, mely reá hull a hősök által megszentelt földre dús hajtásba szökkenti a magyar szabadság fáját. Ti sirók, nem maradtok elhagytava, vigasztaló szavunk a cselekvés szolgálatára sarkallnak a hősök haláláért. (s. i.)

A közönség szava

Hol és mikor árusítják ki a Csillag-féle árukat?

Örömmel olvastuk, hogy a a Csillag-cégtől lefoglalt árukat elsősorban a hadbavonult kereskedők üzleteinek fogják kiadni árusítás céljából és hogy ezeknek a kereskedőknek a neveit és az elárusítás megkezdésének időpontját kellő időben közölni fogják. Ezek mind nagyon helyes és méltányos intézkedések, azonban fel kell hívnunk az illetékesek figyelmét arra, hogy az elárusításra kijelölt kereskedőket szigorúan figyelmeztetni és ezt ellenőríztetni is kellene, hogy **ezekből a régi jó minőségű és régi áru textil-holmikból kizárólag azoknak és csak olyan mértékben adhatnak el, akik és amilyen mértékben — vásárlási könyvecskéjük igazolása szerint — arra tényleg jogosultak!** Ha ugyanis ezt az óvatossági rendszabályt nem fogják lelkiismeretesen betartani, akkor félni lehet attól, hogy ez az áru „fekete kezekbe" kerül és a tényleg igényjogosult és tényleg rászorult közönség vagy egyáltalában nem, vagy csak „fekete" áron juthat majd hozzá.

(Aláírások.)

Meghalt dr Jeszenszky Andor a rendőrség vidéki főkapitánya

Budapest, márc. 24. Szerdán délelőtt rövid szenvedés után *váratlanul meghalt Jeszenszky Andor dr.*, a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, a magyar rendőrség vidéki tagozatának vezetője.

Jeszenszky Andor 1876-ban született, régi nemesi családból a baranyamegyei Bükkösdön. A belügyminisztérium több osztályán teljesített szolgálatot, miniszteri titkár, osztálytanácsos, majd 1934-ben miniszteri tanácsos lett. Vezetőhelyettese volt a rendészeti osztálynak, később pedig a gyámügyi osztály vezetését vette át.

10-20 százalékkal emelkednek a szállodai árak

A közellátási miniszter rendeletet adott ki a szállodák és fogadók árainak felemeléséről.

A rendelet első szakasza kimondja, hogy a szállodák és fogadók 1939 augusztus 26-iki állapotnak megfelelő összegben rögzített szobaáraikat, amennyiben azok árai **a 10 pengőt meghaladják, legfeljebb 10 százalékkal, a 10 pengőt meghaladó szobaáraikat pedig legfeljebb 20 százalékkal felemelhetik.**

Az árakból a tulajdonos engedményt nem köteles adni. A pótágy rögzített díja legfeljebb 10 százalékkal emelhető.

Az áremelésben a közellátási miniszter, illetve az árellenőrzés országos kormánybiztosa általában külön kérelemre már korábban engedélyezett áremelést le kell szálltani. Ha a külön kérelemre megállapított árak az első szakasz alapján felszámítható áraknál magasabbak, azok továbbra is változatlanul alkalmazhatók.

Türelmetlenek vagyunk...

Képeket szeretnék rögzíteni inkább e sorok helyett, vagy film felvételt a körzeti irodákból.

Nők: asszonyok, leányok asztalra hajolva írnak. A szemüket nem lehet látni, folyton dolgoznak, mindig sok a munka és időhöz kötött. A körzeti élelmezési irodák, kedves, szorgalmas ifjú munkásairól beszélnek e szerény sorok, én a X-ik számú irodához tartozom ugyan.

Ebben az irodában is, mint mindegyikben, látszólag egyszerűnek, könnyűnek tetszik a munka, pedig tévedés, mert ugyancsak körültekintő, figyelmes és gondos munkát igényel a jegy ellenőrzés és kiállítás, mert ha nem is rosszindulatból, sok csalafintaság és önokoskodás van a jegyigénylés körül. Még a gyakorlott kezelőknek is résen kell lenni, különösen a X-ik körzetben, ahol fáraó ivadékai szép számmal vannak. A gördülékeny munkának mindig a közönség a megtörője, mert türelmetlenek, viszálykodást keresők, értetlenek vagyunk. Aki nem érzi magát ennek tegye magát a kivételesek közé. Mert mi a 10-esek elvárjuk, néha még követeljük is, személyünk iránt a türelmet és előzékenységet, de hasonlókkal nem vagyunk hajlandók előállani. Minnem tudunk türni. Láttam nőt, ki oly harcias képpel, mozdulattal, robbant az irodába, hogy légáramlást okozott, mintha előre készült volna a viszálykodásra, mert rikácsolva azonnal meg is kezdte, minden ok nélkül.

Csoda-e ha a munka megakadt, mert remegett a sok dolgozó kéz a méltatlan eljárástól?! Azután mi is elkezdtünk mozogni, zsongani, egyik rész a rikácsolónak fogta pártját, a másik csoport a megakasztott munka miatt haragudott. Kint az ajtó előtt sorakozók még mérgesebbek voltak, mivel nem kerülhettek be. Sok ilyen kavarodásnak a rendőr megjelenése vet véget, ami újra megakasztja a munka folytatását, az igazolások miatt.

És ez a kép sorozatosan szaporodik, ismétlődik különböző ruhákban öltözötten. Panaszra szaladunk, kapkodunk fühöz fához, mert nekünk feltétlenül igazunk van. Pedig a kedves irodai alkalmazottak, asszonyok, leányok szorgalmasan hang nélkül dolgoznak, sokszor reszkető kézzel, sietve írnak, szakadatlan munkálkodnak. Minden elismerést megérdemelnek, — mi tőlünk pedig türelmet — és legalább egy kis szeretetet is!

Ne vegyük magunkra jóelőre János vitéz Iluskája mostohájának a jelmezét és szerepét, ha a lisztirodába kell mennünk, az ibolyás ruha sokkal szebb és méltóbb keret minden nőnek, még bocsánat, a nem egészen fiataloknak is.

Jó volna a körzeti irodákban pár táblát kifüggeszteni, ezzel a kéréssel: „Légy türelmes, akkor csend lesz és keveset várszl" — Csodálatos! csak a nők türelmetlenkednek, viszálykodnak és értetlenkednek, a szükséges igazolási jegyek, okmányok, ritka esetben vannak rendben nálunk. Vagy nincs rajta csodálkozni való?

Dr. Boér Károlyné.

Dr Demény Géza és Szemes Károly előadása a Szülők Iskolájában

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Szülők Iskolája előadássorozata keretében **Demény Géza**, a Társulati Kereskedelmi Iskola igazgatója értékes előadását napjaink egyik legaktuálisabb témájáról, a gazdasági örségváltásról.

Történelmi visszapillantást nyujtva vázolta, hogy a magyar kereskedelem virágzó volt egész a XVI. század elejéig, amikor a nemzet létéért folytatott állandó harc, szakadatlan küzdelem annyira lefoglalta a magyar embert, hogy mindinkább kikapcsolódott a kereskedelmi életből. A XVIII század magyar nemessége is idegenkedéssel nézi a kereskedelmet. Széchenyi István gróf ismeri fel annak rendkívüli fontosságát, hogy a magyar nép ismét bekapcsolódjon a kereskedelmi életbe.

Ezután a múlt század végén megindult rohamos fejlődésről szólott Demény igazgató a zsidóság szerepéről a gazdasági, kereskedelmi élettel kapcsolatban. Az első világháború előtti gazdasági rendszer ellen gyakran hangzanak el súlyos vádak, különösen a zsidóság túlságos előtérbe nyomulása szempontjából, bár ebben hibásak voltak azok is, akik nem merték vállalni a vállalkozás kockázatát. A nemzeti társadalom újjászervezésének ideje elérkezett, a magyarságnak ki kell lépnie közönyéből és elfoglalnia helyét a gazdasági pályákon — fejezte be nagy érdeklődéssel kisért előadását dr Demény Géza.

Ezután **Szemes Károly** tanítóképzőintézeti tanár beszélt a serdülő kor hitéleti problémáiról.

Részletesen ismertette az egyes életkorok vallási helyzetfoglalását és a következő konkluzióra jutott.

— A vallás örökmozgás, mely lényünk változó motivumai és az istenség között fennálló feszültség folytán keletkezik, mely önmagában változatlan ugyan, de vágyainkhoz és küzdelmeinkhez egyszer közelebb, máskor távolabb esik s egyszer ilyen, máskor olyan színben tünik fel. Igy változik és fejlődik bennünk az Isten. Ő azonban minden alakjában csak visszaverődése annak az örök Szellemnek, aki olyan távlatokban él, hogy hozzá senki sem közelíthet.

Az értékes előadásokért Török Tibor mondott köszönetet.

Hungária Filmszínház

A nap hőse

Főszereplők: Maurice Chevalier, Elvira Popescu.

Előadások: 5 és 7 órakor.

Dr Hacker Ervin a debreceni egyetem új büntetőjog professzora

A Kormányzó Úr a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére *dr. Hacker Ervin egyetemi magántanárt, miskolci jogakadémiai rendes tanárt a debreceni Tisza István Tudományegyetem jog- és államtudományi kar büntető jog és büntető eljárás jogi tanszékre egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte.*

Ez a tanszék dr. Kovács Andor egyet. tanár elhunytával üresedett meg. A kiváló professzor örökébe méltó utód kerül dr. Hacker Ervin személyében

Az új dunántúli református püspök beiktatása

A magyarság lelki egységét és a keresztény összefogást hirdette Győry Elemér püspök

A pápai új református templomban ma iktatták tisztségébe Győry Elemért, a Dunántúli egyházkerület rendkívüli közgyűlésén, amelyet dr Balogh Jenő belső titkos tanácsos, a református egyház főgondnoka nyitott meg. — A közgyűlésen megjelentek a magyar református egyházi és világi előkelőségei, a kormány részéről Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár és ott voltak a többi keresztény egyházak képviselői is.

Lőke Károly tatai esperes imája után dr **Ravasz** László dunamelléki püspök szentelte föl Győry Elemért, akinek esküje és Ravasz püspök imája után a püspök megtartotta első igehirdetését. — Hangoztatta, hogy a mai háborús viharban különösen nagy szükségünk van a hitre s áldozatos szeretetünkkel kell körülvennünk azokat a családokat, amelyeknek fenntartója a harctéren küzd. Itt az idő annak megbizonyítására, hogy **a kereszténység a szeretet vallása.**

A főiskolai díszteremben tartott ünnepi ülésen az új püspök ismertette programmját. — A hitvalló egyház korában élünk, amikor hit- és szeretetközösségre kell törekednünk, a gyengébbek támogatására. — Szükségesnek tartja **az ifjúság hazafias és keresztény szellemben való nevelését,** a húszezer szórványban élő református lélek beható lelki gondozását, **a családvédelem és a hadigondozá feladatainak teljesítését, a hadiárvák érdekében indult nemzetmentő munkát, a római katolikus egyházzal való viszony és együttműködés még bensőségesebbé tételét és hirdeti a magyarság lelki egységét a különböző keresztény felekezetek testvéri összefogását,** amelyet minden tehetségével munkálni fog.

Az utasok felelősek a vasúti kocsik elsötétítéséért

A vasúti személykocsik elsötétítésével kapcsolatban a MÁV igazgatósága a következőket közli:

A nyílt pályán haladó vasúti szerelvényeket **bármikor érheti meglepetésszerű légitámadás.** Ha egy vonat egyáltalán nem, vagy hiányosan van elsötétítve, **a kocsikból kiáramló fény a repülők figyelmét felhívja.** Szükséges, hogy az utazóközönség a személy kocsik elsötétítését már **a sötétség beálltával saját érdekében, lelkiismeretesen teljesítse és a vasúti közegek ilyen irányú figyelmeztetésének vonakodás nélkül tegyen eleget.** Az utazóközönség az elsötétített ablakok függönyeit ne húzza el még tájékozódás szempontjából sem és különösen a befestett ablakokról a festéket ne kaparja le, mert az egyes szakaszokból a fény a vonatnak könnyen árulójává válik.

A közönség tájékoztatása végett a kalauzok az állomások neveit a szakaszokban **az állomásra való beérkezés előtt be fogják kiáltani,** vagy ha ezt esetleges túlzsúfoltság miatt megtenni nem áll módjukban, úgy a vonatnak az állomásba való beérkezése után a kocsik mellett elhaladva fogják az illető állomás nevét többször kikiáltani. Tudomására hozza végül a MÁV igazgatósága a közönségnek, hogy az egyes szakaszokban (folyosókon) tartózkodó utasok az elsötétítés betartásáért egyetemlegesen felelősek. Azokat az utasokat, akik az elsötétítési rendelkezéseknek vonakodnak megfelelni, személyazonosságuk megállapítása után, **az állomáson az utazásból kizárják és őket az illetékes hatóságnál feljelentik.**

Keresztény középosztály lapjai:

REGGELI MAGYARORSZÁG

PEST

Esti MAGYARORSZÁG

Hétfői MAGYARORSZÁG

Több, mint kétszáz szereplője lesz a levente-együttes előadásának a Csokonai Színházban

A Csokonai Színházban szombat délután fél 4 órai kezdettel tart előadást a Firenzében nagy sikerrel szerepelt magyar levente művészegyüttes. A levente művészgárda 55 egyetemi hallgató levente és 15 egyetemi hallgatónő leventeleányból áll, akik szebbnél-szebb számokkal szerepelnek. Előadásuk igazi művészi élmény lesz. Rajtuk kívül a debreceni református gimnázium és a református kollégiumi tanítóképző leventési szerepelnek művészi számokkal, úgy, hogy a Csokonai Színházban a leventeelőadásnak több, 200 szereplője lesz.

Az előadás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg, jegyek már csak korlátolt számban kaphatók a Csokonai Színház jegypénztáránál.

Üzenetek a frontról

Koncz Mihály honvéd a 291/12 tábori postaszámról köszönti Debrecenben lakó feleségét és szüleit. Kéri, írják meg, a Nemzeti Önállósítási kölcsön ügye elintézést nyert-e?

Csanádi Ferenc őrvezető a 202/06 tábori postaszámról megnyugtató üzenetet küld Hajdúszoboszlóra hozzátartozóinak.

Bata László őrmester, Debrecenbe, **Szőke Áron** és **Tóth Ambrus** szakaszvezető Hajdúszboszlóra küldenek megnyugtató üzenetet.

Gózi Lajos, Tóth András, Juhász Péter szakaszvezető a 291/70 tábori postáról küldenek megnyugtató üzenetet és üdvözletet Debrecenbe, Hajdúszoboszlóra és Hajdúböszörménybe.

Turzó Júlia vöröskeresztes nővér a 131/26 tábori postáról üdvözletet küld Zeke Manyikának és Fodor Lászlónak frigyük alkalmából.

Elesett futás közben és kőbe vágva fejét szörnyethalt

A nádudvari csendőrörs jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Ilyés József 53 éves gazdasági cseléd a mezőn egy jószág után futott. Futás közben megbotlott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy fejét kőbe vágva, nyomban szörnyethalt.

Ilyés holttestét a törvényszéki boncintézetbe szállították. Mivel bűncselekmény nem forog fenn, a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A Debreceni Ujságíró Club megemlékezése a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Úrról.

A debreceni Ujságíró Club most tartotta rendes évi közgyűlését. **Benyovszky Pál** elnök, megnyitójában szólt a háborús nehézségekről, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg a Kormányzóhelyettes hősi haláláról.

— Áldozzunk az ő nemes és dicső emlékének — mondotta többek között az elnök s merítsünk hősi példájából erőt, hitet a munkára és a győzelem kivívására.

A továbbiakban arról szólt, — hogy a debreceni ujságrók is kivették a maguk részét a haza szolgálatában, ketten közülük hosszú hónapokat töltöttek messze Oroszországban a haditudósító század kötelékében. Megemlékezett dr Csávás Istvánról, akit életkörülményei a tanári pályára szólítottak, majd pedig **Tamássy Lászlót** köszöntötte abból az alkalomból, hogy a sportszövetség elsőosztályú sportéremmel tüntette ki.

Az elnöki megnyitó után **Tamássy László** főtitkár terjesztette elő jelentését. A klub egyrészt igyekezett a háborús idők ellenére is folytatni kultúrális és társadalmi életét, másrészt segítette az ujságírókat a hadbavonult kartársakat és özvegyeket. Egy éven keresztül Irén-utcai házát ingyen rendelkezésre bocsátotta egy sokgyermekes családnak, számos hazafias és szociális célra adakozott. — **Pálfi József** szerkesztő, pénztárnok terjesztette elő pénztári jelentését és a jövő évi költségvetést. Ennek elfogadása után a megüresedett választmányi tag helyre, egyhangulag dr **Szatai Ferencet** választották meg.

Vakmerő álkulcsos betörés egy Hunyadi-utcai szállodában

A betörő 2500 pengőt, ékszereket és 100.000 zlotyt zsákmányolt

Páratlanul vakmerő módon végrehajtott álkulcsos betörés történt az elmult éjszaka a Hunyadi u. 1. szám alatt levő szállodában. Ismeretlen tettes behatolt az egyik lezárt szobába, ahol a szálloda szobaasszonya, Zsenkovicz Jánosné és férje tartották minden értéküket és *onnan 2500 pengőt, 100.000 zlotyt és egy értékes aranynyakláncot függővel, egy arany nyakkendő csiptetőt M. G. monogrammal és ezüst 10, 5 és 2 zlotysokat vitt el a betörő.*

A vakmerő betörést szerdán délben fedezték fel, amikor Zsenkoviczné felnyitotta a lezárt helyiség ajtaját. *Megdöbbenve látta, hogy a kazetta teljesen üres, abból minden pénzük és ékszerük eltünt.* Nyomban megtette a feljelentést a rendőrségen és megindult az ügyben a nyomozás.

A vakmerő betörésnek titokzatos háttere van. Ugyanis kedden éjszaka az történt, hogy *a vendéglő kulcsát egy ittas vendég magával vitte,* úgy, hogy a vendéglő külső ajtaját nem tudták bezárni, hanem a tulajdonos és Zsenkovicz egész éjszaka fent voltak a söntésben. *Éjfél után újabb rejtélyes eset történt, egyszerre csak ugyszólván minden ok nélkül kialudt a vilany és sötétség borult az egész épületre.* Mig lámpát kerestek elő, azt meggyujtva a villanyt megjavították, hosszabb idő telt el.

Az a gyanú, hogy *ugy a kulcs eltüntetése, mint a villany kioltása összefüggésben áll a betöréssel* és a tettes ezeket azért követte el, hogy a söntésben őrködő és a villany rendbehozásával bajlódó házbeliek mellett ő a szállodában nyugodtabban dolgozhasson. Erre mutat az a körülmény is, hogy úgy Tóth vendéglőtulajdonos, mint Zsenkovicz János *éjszaka egy óra tájban zajt hallottak a szálloda felől.* Fel is mentek meggyőződni annak okáról, azonban nem észleltek különösebbet. Valószínű, hogy a tettes, aki a szállodahelyiségben volt, ebben az időpontban követte el a betörést, amit csak másnap délután fedeztek fel, a tettesnek tehát volt elegendő ideje, hogy elmeneküljön.

*A betörés egy lengyel menekült házaspárt tett anyagilag teljesen tönkre. Zsenkovicz János és felesége még 1939-ben me*nekültek át Lengyelországból, *amikor az oroszok megszállták azt a várost, ahol laktak. Ott hatalmas vendéglőjük volt, de csak vagyonuk töredékét hozhatták magukkal.* Most ezt is magával vitte a betörő, akinek kézrekerítésére a rendőrség erélyes nyomozást indított.

Ismerjük meg városunkat

ZSIGMOND-TÉR

Igen, ilyen is van Debrecenben. És méltán van, mert Zsigmond királynak nemcsak Debrecen városa, de a magyar városok általában igen sokat köszönhetnek. Ez az uraikodó volt az, aki a városi életet és polgárságot először értékelte és adta meg a fejlődés lehetőségét.

Maga Zsigmond király nemcsak istápolta, de szerette is ezt a várost.

A történelmi bizonyságok szerint meg is fordult ebben a városban, itt elidőzött és igen jól érezte magát.

Az 1412-ik esztendőben kitört a háború Zsigmond és Ulászló lengyel király között. Az ellentét oka az volt, hogy Podoliára és Veres-Oroszországra úgy Zsigmond magyar király és német császár, mint Ulászló lengyel király jogot formált. Azonban mindjárt a háború megindítása kezdetén a tárgyalások is megindultak, elvégre a két uralkodót rokoni szálak fűzték egymáshoz. Úgy állapodtak meg, hogy Lublyó városában fognak találkozni a sógorok, a magyar és lengyel király. Miért, miért nem, de ebből a találkozásból Lublyón semmi se lett. Az akkori lengyel és magyar diplomácia ezt úgy magyarázta, hogy Lublyó túlságosan szerény külsejű város ahhoz, hogy két királynak is találkozó helye lehessen.

Zsigmond a határig eléje ment a Hedvig hercegasszonnyal érkező Ulászlónak és innen kassa és Tokaj városok érintésével Debrecen felé jöttek.

Kora tavasszal, március 12-én érkezett fényes kiséretteI, népes hadinéppel a két király Debrecenbe. A két debreceni királyi kamarás, Kapi András és Zeleméri László látták vendégül a királyokat és Hedvig hercegasszonyt, valamint az előkelő kíséret tagjait. Három napig időztek, mulattak a királyok Debrecenben és úgy nyilatkoztak, hogy felette jól érezték magukat.

Bizonyság erre az, hogy Zsigmond király ezután adott Debrecen városának három kiváltságlevelet is, melyek mind előjogokat biztosítottak a város lakosságának. Ha nem jól érezte volna magát, nem adja ilyen bőkezűen az adományokat. Ezután is kedves városa maradt Debrecen Zsigmond és nem feledkezett meg róla.

A debreceni királytalálkozó emlékét őrzi a Zsigmond-tér és méltán, mert Zsigmond király és császár neve hosszú évszázadokig összeforrt a debreceni polgárok jobb sorsával.

Zsolnai, besztercei és saját gyártmányú
CSERÉPKÁLYHÁK, KANDALLÓK
nagy választékban kaphatók.
Rendelés előtt tekintse meg mintatermemet, melyben nagyszámú felállított legdivatosabb és fűtéstechnikailag legjobban megoldott kályha és kandalló között választhat.
Gönczy Gábor
kályhásmester, Monti ezredes-utca 3. Telefonszám: 38-96.
Átrakás, tisztítás, javítás.

A debreceni Csokonai színház IGAZGATÓ: BELEZNAY-ÜNGER ISTVÁN

SZINHÁZI MÜSOR:

Csütörtökön délután: Mária főhadnagy.
Csütörtökön este: Ispiláng.
Pénteken este: Ispiláng. B) bérlet.
Szombaton délután: Levente előadás.
Szombaton este: Ispiláng. C) bérlet.
Vasárnap délután: Mária főhadnagy.
Vasárnap este: **Lány a talpán.**

ISPILANG

A tegnap esti ősbemutató előadásnak az adott különleges súly és jelentőséget, hogy ez alkalommal országos viszonylatban bemutatott író prózai műve került előadásra. Öröm ez számunkra, mert egyrészt a vidék és a vidéki színészet megbecsülését látjuk a nemes kezdeményezésben, másrészt pedig megérezzük, hogy nem kizárólagos joga a fővárosnak a fémjelzés. Egészséges decentralizálásra egyébként is szükség van, de itt ezen túlmenően arról is szó van, amit már régen sürget a vidék, hogy ne pesti színészek számára megírt darabok kópiázásában merüljön ki a vidéki színészet, hanem nyujthasson eredetit, újat és játszhassék olyan szerepeket, ami nem egy meghatározott személy szeszélyének, hanem egy szerepkör számára készült. Végre megtört hát a jég s megérkezett a várva-várt csoda s bízvást állíthatjuk, hogy a kezdeményezés tökéletesen sikerült és a tegnap esti előadáson egy országos vonatkozású siker indult útnak.

*

Ujházy György: Ispiláng című című színműve tulajdonképen a szeretet szimfóniája, amely a tökéletes kifejeződés lehetőségeiért öltötte magára műfaji meghatározásban a „színmű" keretet. Valahogyan az előadás nyomán a halhatatlan zeneköltő, Beethoven zsenije vibrál elénk, aki a IX. szimfóniájában az ősi khaosztól elindulva keresi, hogy mi az élet értelme s amint a végtelen utak megjárásának magaslatán a hit letisztult varázslatában eljut Istenhez és visszatekint az emberekre, megtalálja a célt, amely szent és nemes, ami értelmet ád az emberi létnek: a szeretet éspedig a mindent átfogó letisztult és egyben felmagasztosult egyetemleges szeretet. Ebben a darabban is ott a káotikus valóság: az emberek, kik fajilag, világnézetileg, eszmeileg és politikailag is az elhatároltság keretéből indulnak. De a lélek mélyén ott a parányi Istentől ihletett szikra, amely minden emberi ösztönösőserővel sarkal arra, hogy a rendeltetésszerű küldetése kapcsán kiteljesedjék az egyéni életében is az életértelmet jelentő szeretet. S amidőn alkalmas pillanatban a lélek mélyen rejlő szikra erőre kap, csodálatos módon omlik össze mindaz, mit az értelem fölényeskedő mezében megjelenő logikai rend gátként emel s egyszerre eltűnik faj, világnézet, nevelési ráhatás, szülétési átöröklés, mert az emberi sorsokat mozgató legnagyobb érzés a szeretet mindent nivellálni tudó mértéke úrrá lesz és csodálatos varázsával mindent egybehangol. Ujházy György ennek az alapgondolatnak szenteli gazdag poezissel és irodalmi szinten nyujtott mondanivalóit. A keret, amiben önmagát kifejezi, duzzad az őserőtől. Szereplő személyei magukon hordják jellemi adottságuk minden kellékét, való hús-vér emberek, akiknek cselekvéseik egyéni rászületettségükből folynak. A választékos izléssel megírt mű színpadtechnikai szempontból kifogástalan, aránya, feszültsége és felfokozó ereje a túlzásmentes lendület magaslatán áll. S ha a sok jó tulajdonság mellett megérezzük, hogy a szeretet mindent egybehangoló nagyságának tudatosítása a magyar gyermekjátékon, az „Ispiláng" játékon át nyeri szimbólikus jelentőségét, megállapíthatjuk, hogy ez a darab mélyen és indítékaiban magyar.

B. Unger István társulata Ujházy György színművét olyan szinvonalas előadásban mutatta be, ami bármelyik hazai színpadunknak dícséretére válna. Ha nem tudnók, hogy a darab az ősszel a budapesti Vígszínház színpadán is bemutatásra kerül, szinte azt a vádat emelnénk, hogy a szerző a debreceni prózai együttes adottságaihoz formálta az egyes szerepeket. A figurális szempontból tökéletes szereposztás megnyerő és rokonszenves, de csak külsőségekben bír jelentőséggel. Az igazi érték az izzó hevületű művészet, amivel ez a nagyszerű együttes az igazi siker vonalára lendíti ezt az értékes színművet. *U. Kovács Terus* szeretettől áthatott meleg asszonyi ösztönösséggel mintázott játéka magával ragadó és lebilincselő. Azok a színek, melyeket játékában csillogtat már nemcsak szerep, hanem a magasrendű értelmezésen túl szív és lélek gazdag színpompája. *B. Unger István* férfias, markáns alakjában egy faj exponense áll előttünk a lélek kifejezésének minden igaz és mélyen átélt színeivel. Játékinvenciója friss, sokoldalú, amit tudásának gazdag tapasztalata és igaz elhivatottságának nemes eszközei emelnek meggyőző lendülettel. *Moóry Luczy* orosz hercegnője magánviseli a cári Oroszország életének jellemző vonásait. A másodvirágzó szép asszony két évtizedet él át a mai Oroszország életformái között s amidőn újból vagyon felett rendelkezhetik, visszaüt a mult: költekező, könnyelmű s az elmulasztottakat pótolni akarván, kissé léha is. Mindennek az érzékeltetése nagyvonalú és gazdag skálájú alakításon keresztül jut kifejeződésre mélyen emberi s talán még mélyebb igazveretű művészi tolmácsolásban. A darab egyik legérdekesebb figuráját *Almássy Judit* alakítja bensőséges művészettel. A hercegnő lánya, akinek nevelésében a szovjetorosz szempontok érvényesülnek s lélekből hive a kommunizmus eszméinek. A szeretet, szerelem előtte elavult s egy letünt világ jellemzői. Mivoltát azonban nem tagadhatja meg. Nő. S amikor szerelemre lobban, hiába tiltakozik a ránevelt meghatározások értelmi vonalán elveszti maga alatt a talajt. Ez azért is könnyen megy, mert apja magyar volt és így vérségi kapcsolatok könnyítik az átformálódást. Ennek a szerepnek elevenítése a különféle ráhatások kifejezésének érzékeltetésével komoly feladat. *Almássy Judit* azonban az átélése őszinteségével magasrendű művészetet nyujt. Játékformálása szinvonalas és az értelmezés magasrendűsége jegyében fogant. Partnere *Márky Géza*, akinek kedvesen finom játéka és líraiság iránti érzéke gazdag tehetségre való. Játékában mélyen bent izzik művészetének sodró ereje. *Zách János* szerepének jelentősége mértékéhez tartott hangsúlya a nagyszerű emberábrázolás művészetének igaz kifejezője. *Perényi Sári* a vénlány nagynéni alakját rátermettsége és játékrutinja értékes eszközeivel viszi megérdemelt sikerre. Karakterizáló készsége színes és fölényes. *Hortobágyi Arthur* epizódszerepét annyi kiváló készséggel alakítja, hogy abból a pár szóból is egy nagytudású színész játékrutinját érezzük. *Gál Manci* kiváló alkalmazkodása és színvonalas játéka értékes. A majdnem jelentéktelen súlyú figurát a jó játék eszközeivel emeli sikeres produkcióvá.

Az előadás rendezése hiánytalan kiegyenlítettséget mutat. Minden akció és minden mozdulat a tudatosság eszközeivel emelkedik jelentőségteljessé. Nem tévedünk, ha a zitűnő előadást a színi szezon egyik legsikerültebb és legszínvonalasabb előadásának értékeljük. Hisszük, hogy sok-sok telt ház közönsége találja a mai szeretetlenség közepette lelki felüdülést ennek a mély szimbólikus értelmű darabnak előadása kapcsán.

A bemutató előadás telt házafelvonások után igen meleg ünneplés közepette tapsolta függöny és vasfüggöny elé úgy a kiváló művészeket, mint az illusztris szerzőt.

*

A forrósikerű ősbemutatón számos fővárosi vendég jelent meg, köztük Cselle Lajos, az Országos Színész Kamara főtitkára, valamint a budapesti színigazgatók és színházi sajtó tagjai közül sokan.

—oOo—

FILM

A HUNGÁRIA mozgószínház „A nap hőse" c. francia filmet mutatta be. A darab témája arról szól, hogy milyen gyorsan felemel és lecsap valakit a tömeg, a népszerűség egyik napról a másikra eltünik és a „nap hőse" ismét hétköznapi sorsú, de beletörődöttségében talán boldogabb ember lesz. Ezt a mesét sok színnel, ötletességgel, ragyogó színészi produkciók keretében vitték filmre és a főszerepben ismét nagy sikert aratott Chevallier, ez a nagyszerű színész. A kísérő műsor kitünő.

Jegygyűrűje okozta a szerencsétlenségét a debreceni pályaudvaron a vonat kereke alá került Máv. vonatkísérőnek

Néhány nap mulva lett volna az esküvője

Beszámoltunk arról a súlyos szerencsétlenségről, mely hétfőn érte Nagy József 32 éves MÁV vonatkísérő, nyiregyházi lakost a MÁV pályaudvaron. — Nagy József egy tehervonatról akart leszállni, mikor az még mozgásban volt, azonban fél lábával a kerekek alá került és a vonat kereke leszelte fél lábát. A sebészeti klinikára szállították, ahol térden felül kellett amputálni.

Dr Franciszczy Zoltán rendőrfogalmazó tegnap kihallgatta a klinikai ágyon Nagy Józsefet, aki elmondotta, hogy a fékbárcát akarta összeszedni, azért akart lelépni a mozgó tehervonatról. **Mikor le akart ugrani, karikagyűrűje a kalauzkocsi zárjába akadt. Erre másik kezével ki akarta a gyűrűt szabadítani, az azonban közben kipattant és ő egyensúlyát vesztve a kerekek alá zuhant.** Néhány nap múlva lett volna az esküvője, ha közbe nem jön a szerencsétlenség.

Árdrágítva adta a szegényakcióra a húst.

A debreceni uzsorabíróság Nyirábrányban helyszini tárgyalást tartott

Dr **Pogány Béla,** a debreceni uzsorabíróság egyesbírója Nyirábrányban helyszíni tárgyalást tartott több árdrágítás ügyében.

Boros György nyirábrányi hentes és mészáros ellen árdrágító visszaélés vétsége címén emeltek vádat, mert a 2.60 pengős húst kilónként 3—3.50 pengőért árusította. Többek között Nyirábrány szegényakciója részére is árdrágítva adott el húst és zsírt, a község azonban nem fizette ki a különbözetet. Boros tagadta a vádat és a bíróság bizonyításkiegészítést rendelt el az ügyben.

Lászlófalvi Miklós és Vancsik Péter ellen azért emeltek vádat, mert a mult évben 24 fillér helyett 30 fillérért adták Nyirábrányban a tej literjét, Lászlófalvit 100 pengő, Vancsikot 80 pengő pénzbüntetésre ítélte a bíróság.

Suhajda Jánosné az 1.12 pengőben megállapított áru dughagyma kilóját három pengőért adta el. A bíróság 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Papp Jánosné nyirábrányi lakos a községtől igényelt tengeriből három litert három pengőért adott el. Pappné, aki rokkant férjét és öt gyermekét tartja el s a tárgyaláson is áldott állapotban jelent meg, azzal védekezett, hogy gyermeke beteg volt és orvosság miatt volt szüksége a pénzre. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével 20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Ugyancsak a községtől igényelt tengeri kilóját adta el pengőjével Tömöri Józsefné nyirábrányi lakos. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Sakkelőadás a pénzügyi kuglizóban.** A pénzügyi tisztviselők sakkcsoportjának meghívására Csócsits Lajos, a Debreceni Sakk Kör főtitkára „A sakk alapelemei" címen mindvégig élvezetes, érdekes előadást tartott, majd egyidejű játékban +4 =2 eredményt ért el. Itt említjük meg, hogy pénteken este 7 órakor a pénzügyi kuglizóban pénzügyi tisztviselők — Iparos Kör barátságos mérkőzés lesz. Április hó 4-én pedig a debreceni válogatottak Szalmáron játszanak visszavágó mérkőzést. Az első mérkőzést — mint azt már jelentettük — Debrecen nyerte meg 5:3 arányban.

Csokonai Színház

CSÜTÖRTÖKÖN ESTE bérletszünetben, PÉNTEKEN ESTE B) bérletben

Ispiláng

Ujházy György nagysikerű eredeti színjátéka.

CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN mérsékelt helyárakkal:

Mária főhadnagy

Tánciskolák

* **Havancsáknál** (volt Bartalis tánciskola) március 25-én délután és este össztánc. Új tanfolyam kezdete március 31-én.

* **Schaff tánciskolájában,** a Koronában ma délután 5 óratól ünnepi össztánc. Április 5-én tanfolyam kezdődik.

Női divat

különlegességet

a Fábián modellházból

Telefon 37-86. **Svetits palota.**

Fej-

és derékfájás idegességet emelygés, tisztátalan tein, gyakran csak az emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is kell a **DARMOL**

Bélyeggyűjtés

VEGYES ÉS SZABÁLYTALAN FOGAZÁSÚ TURULOS BÉLYEGEK.

Az 1908/13-as bélyegek fogazása tudvalevőleg 15-ös volt, de ezen emissziónál megtörtént az, a többi kibocsájtásnál teljesen ismeretlen eset, hogy egyes értékek vegyes: 15:15:11 és fél:15-ös fogazással kerültek forgalomba. Rédey Miklós az ő nagyértékű magyar bélyegmonográfiájában két ilyen darabról tesz említést és pedig az 1 és 5 koronás bélyegekről, de a legutóbbi pesti bélyegkiállításon még két ilyen példány lett bemutatva és pedig egy 10 és egy 25 filléres példány. Egy helybeli előkelő gyüjtőnek, dr. Gábor Béla ny. postatanácsosnak birtokában van egy összefüggő pár ilyen 20 filléres bélyeg és végül Dávid Géza ny. tengerészkapitány birtokában egy ilyen 35 filléres példány található.

A Rédey monográfiában ezen fogazási változatról azt olvashatjuk, hogy ezek úgy keletkeztek, hogy az illető bélyegív fogazásánál a legalsó sor valahogyan fogazatlan maradt és ezt a hiányt az egyedül rendelkezésre álló sorfogazó géppel, a 11 és felessel pótolták. Tekintettel arra, hogy eddig már 6 különféle érték ismeretes ezzel a vegyes fogazással, igen valószínűnek tartom, hogy más ilyen fogazású értékeknek is kell még valahol lappangnia. Tekintettel ezen fogazási különlegességek rendkívül magas áraira gyüjtőtársaim nagyon okosan tennék, ha készleteiket ez irányban átvizsgálnák. Ezt annál is inkább merem ajánlani, mert a felsorolt darabok boldog tulajdonosai kivétel nélkül kijelentették, hogy ritkaságaikat a postától vásárolt selejtanyagból halászták ki.

Ezen vegyes fogazáson kivül még a fogazási abnormáliák ismeretesek a gyüjtők előtt: **1900-as kibocsátás:** 10 filléres, jobbra kettős fogazással, 25 filléres, alul kettős fogazással. — **1906-os kibocsátás:** 10 filléres porto, alul és jobboldalt kettős fogazás. **1913-as kibocsátás:** 30 filléres, baloldalt fogazatlan, 50 filléres hármas csik, ferdén fogazva. **1914-es kibocsátás:** 10 filléres, baloldalt fogazatlat, 1 koronás, alul egymásba olvadó kettős fogazással, miáltal ez a rész „Durchstich"-szerü lett.

Hangsúlyozom, hogy az itt felsorolt abnormáliák is mind, kivétel nélkül, a postai selejtből kerültek ki.

*

A Debreceni Bélyeggyüjtők Egyesülete f. hó 21-én, vasárnap délelőtt tartotta meg a tagok igen nagy érdeklődése mellett évi rendes közgyülését. A tárgyalások folyamán megállapitást nyert és a közgyülés örömmel vette tudomásul, hogy az egyesület fejlődése örvendetesen halad előre, amennyiben a tagok száma 138-ra emelkedett, a házi csereforgalom sohasem remélt magasságra nőtt fel és hogy gy megvan minden kilátás arra, hogy az egyesület rövid időn belül el fogja érni azon kitüzött célját, hogy ő legyen a magyar vidéki egyesületek rangelsője.

Az egyesület minden vasárnap déli 11—1 óra között tartja meg heti összejöveteleit az Ügyvédi Kamara tanácstermében (Ferenc József út 28. II. em.), melyeken vendégeket is szivesen látnak.

Kiss József tankerületi főigazgató nyilatkozik a fiatalkorú bűnözők számának növekedése okairól és a segitség módjáról

Nagyon érdekes és sok fontos szempontra mutat rá *Kiss József* tankerületi kir. főigazgató nyilatkozatában, melyet a fiatalkorú bűnözők létszámának emelkedése és a veszedelem elhárításának módjáról a „Debreczen', munkatársának adott:

Miben látja az okát annak, hogy ilyen sok a fiatalkorú bűnöző?

— Sajnos, most egyszerre rendkivüli nagyot emelkedett a fiatalkorú bűnözők száma. A gödöllői gyilkosság, a pécsi tolvajlások *nagyon nyomatékosan ráterelik a súlyos kérdésre a figyelmet.* Mindnyájunk figyelmét: nevelőkét és azokét, akik csak közvetve végeznek nevelői teendőket. Azelőtt is voltak fiatalkorú bűnözők, még pedig sok igen súlyos esetben. A fiatalság képzelőereje túlmerész, ítélőképessege viszont sokkal kisebb. A nevelés az elsőt fékezheti, a másodikat megerősíti. *De a bűnt a világból semmiféle nevelés nem tudja véglegesen kiölni.* Ma a gazdasági nehézségek, a nyomasztó életkörülmények a családok életét is igen gyakran elzüllesztik és vele züllenek a gyermekek is. *Sokszor a szülők maguk a bűnök életrehívói.* Elnézik a kisebb bűnöket, lopásokat, megbocsátják az erkölcsi botlásokat. A gyermek mind többre merészkedik — legtöbbször már a szülők tudta nélkül. A könnyű pénzszerzés újabb bűnökre ösztökéli elkövetőit. Minél nehezebb a gazdasági élet, annál több a bűnöző. A büntetések szigorúsága javitja a helyzetet.

— Hol lehet a nevelés hibája?

— *A baj oka nem az iskolai nevelés; hanem a családi nevelés hiánya.* Hiába jár az erkölcstelen család gyermeke, tolvaj apa fia, ledér anya leánya az iskolába, az esetek 75 százalékában a család állandóbb hatása alá kerül a gyermek és elzüllik. *Az iskolai nevelés nem mindenható.* Hiába tanít és nevel a tanár, ha munkája eredményét az utca, a család, a környezet lerontja. A tömeglakásokban sok a rossz példa, a bűnre csábító és azt megengedő alkalom. *A legtöbb ilyen fiatalkorú bűnös a nagyvárosok nyomortanyáiról kerül ki. Itt kellene tehát segíteni. A debreceni tankerületben eddig, — hála Istenek, — kevés és nem súlyos esetekben kellett intézkednünk.* A közép- és középfokú iskolákban tanulóink jó nevelést kapnak és állandó, szigorú fegyelem alatt állanak. *A kisebb városok iskoláiban kevesebb a baj,* hiszen a tanulók legnagyobb része helybeli szülők gyermeke, könnyebb őket ellenőrizni. A bejárás sok bajt okoz, egyelőre szükségből tűrt intézmény. A nagyobb városok (Debrecen, Nagyvárad, Szolnok) tanulóit a tanári testületek állandóan és szigorúan ellenőrzik.

— Véleménye szerint hogyan lehetne ezen a súlyos hibán segíteni?

— A segítség kettős: 1. iskolai, 2. családi. *Az iskolában szigorú fegyelem és rendszeres erkölcsi nevelés és tanítás útján.* A tanítók, tanárok és tanárnők jó példája igen erős nevelőeszköz az erkölcsi nevelésben. *A családban csak szép és jó családi élet mellett emelkedhetnek a gyermekek magas erkölcsi színvonalra.*

Lehetne még a budapesti és a budapestvidéki nagyon nehéz helyzeten úgy is segítenünk, hogy *vidékre telepítenők a nagy családos szülők gyermekeit. A nagyváros nem elég jó nevelési hely, jobbak a kisvárosi életkörülmények.*

— Ez mind új intézetek felállítása útján lenne legmegbizhatóbban megoldható.

— Mennyiben hibásak a szülők a gyermekek lelki eltévelyedéséért?

— *Legtöbbször teljes mértékben ők a hibások. Nem kisérik figyelemmel fiaik, leányaik életét. Nem néznek utána, hogy kikkel érintkeznek, hova járnak, mit csinálnak. Nem foglalkoznak eleget gyermekeikkel.* Igaz, egy családban sok a tennivaló, sokszor az apa és anya is hivatalba járnak, nem jut idő a gyermeknevelésre. Idegen nevelőnő, cseléd végzi a nevelést. *Legtöbbször ezek a nevelők kezdik meg a gyermek elrontását.* Sétára viszik, olyan helyre, ahová nem szabadna. Olyasmit tanul és hall tőlük a gyermek, ami rossz útra viszi. Az apa, anya nem tud ezen a rossz hatáson segíteni, mert hiszen nem is tud róla.

A szegényebb utcagyerekeknél a rossz hatás az utcai gyerekek révén jelentkezik. Az utcák tele vannak apró kis „csirkefogók"-kal, apró tolvajokkal, akik eleinte egy-egy darab fát vagy szenet, egy pár szem gyümölcsöt lopnak s aztán a kicsiről mindig többre mennek.

— Elképzelhető-e, ha a családokban Jézus otthon van, tehát a krisztusi szellem nem ismeretlen és a szülők példaadással mutatnak jó utat gyermekeik számára, annak ellenére is ilyen sok fiatalkorú kerüljön a rendőrség fogdáiba?

— *Nem képzelhető el; de nincs is ott baj, ahol a család Jézus oltalmában él. Ma is a legjobb nevelő a szülő és leghatásosabb nevelési tényező a szülők, rokonok, pajtások példaadása.* A bűnöző gyerekek legnagyobb része olyan családokból kerül ki, *ahol a bűn valamilyen alakban jelen van.* Vagy az apa iszákos, az anya erkölcstelen életet él, vagy pedig a testvérek között van olyan, akinek rossz példája hat a fiatal testvérre. Ez nemcsak az egyszerűbb családokra vonatkozik, igen jó viszonyok között élő családok gyermekei, *előkelő emberek fiai és leányai között is akadnak tolvajok, csalók, szélhámosok, kicsapongók.* Ezek közül sok nem kerül a lapokba, mert a család igyekszik a nyilvános botrányt elkerülni.

— Ha a cserkészetet kötelezővé tennék már az első elemitől kezdve és abban a szellemben nevelnék az ifjúságot, joggal lehetne-e remélni, hogy a fiatalkorúak bűnözése — legalább is ilyen óriási arányokban, mint most tapasztaljuk — nem fordulna elő?

— Az igaz, hogy a cserkészet eredetileg ilyen céllal alakult: az utcagyerekek megmentését és nevelését tűzte ki célul. Ma azonban már *más a célkitüzése. Erre a célra is át lehetne alakitani.* Más ilyen intézmények is lennének, amelyek ezt a célt megoldhatnák. Például a KIE. Külföldön társadalmi egyesületek és az egyházak végzik ezt a munkát. *Nálunk, sajnos, nagyon kevés a lelkes, odaadó munkás; nem elég megértő a társadalom sem.* Az elsőre *most* mentségül szolgálhat, hogy minden téren hiányzanak a tanult, iskolázott emberek, bár *pár évvel ezelőtt bőségesen volt képzett emberünk s akkor sem tettünk eleget e téren.* A társadalom viszont annyira igénybe van véve — *és mindig ugyanaz a réteg, — hogy sem a tényleges gondozásban, sem az anyagi áldozatokban sokat nem várhatunk tőle.* Pedig még nem tett annyit, amennyit tennie kell a közérdek miatt, de saját társadalmi egyensúlyának fennmaradása miatt is. *Az államtól sem lehet mindent kívánni és elvárni.* Sok olyan tennivaló van egy állam életén belül, melyet *hivatalos szervek nem tudnak elvégezni.* A javitóintézetek, fiatalkorúak bírósága már csak *megtorlás* tud lenni, holott *nekünk a megelőzés a kötelességünk.* Ismétlem: *ez nemcsak pedagógiai munka, hanem társadalmi, szociális és politikai is. Egy nemzet értékét kiváló fiai emelik, haszontalanok és bűnözők lerontják.* Sajnos, külföldön a nagyon megbecsült tudósaink, művészeink, iparosaink és munkásaink mellett mindenütt ott voltak a magyar kalandorok, szerencselovagok és a bűnből élők is. *A nemzetnevelés feladata az első csoportba tartozók fejlesztése, erősítése, a második csoport kiirtása.*

— Ne felejtsük el, *itt az iskola szerepe nem minden.* Megadja a jó alapot, de *a társadalom és a család nélkül az hamar elhalványul. „A mindenki mindenkit nevel'* elve itt kell, hogy megmutassa jó hatását. Példájával, segítésével *az egyházakat, a társadalmi egyesületeket, a politikai tényezőket hívjuk fel erre a munkára. Segítsenek, mert nehéz időkben, nyugtalan körülmények között az iskola nevelését még erőteljesebben kell mindenkinek támogatni, mint a nyugodt idők könnyebb munkájában.*

Finn vendégek Debrecenben

Néhány nappal ezelőtt Debrecenbe érkezett Vieno Siennoinen finn tanárnő és Viljo Tervonen finn egyetemi hallgató. Megtekintették Debrecen város nevezetességeit, majd meglátogatták a kollégiumi tanítóképző-intézet és polgári iskola ifjúságát. A magyar diákokat Viljo Tervonen üdvözölte, tolmácsolva Suomi ifjúságának üdvözletét. A rokon finn nemzet köréből jött kelves vendégek néhány napig maradnak Debrecenben, aztán tanulmányútjuk során más városokba látogatnak el.

Nem rendezhet bárki képkiállitást

A kereskedelemügyi miniszter szigorú rendelkezést adott ki arról, hogy képkiállításokat nem rendezhet akárki. Tudomására jutott ugyanis a miniszternek, hogy felelőtlen egyének alkalmi lakberendezési bemutatók alatt képkiállításokat rendeznek. Ezeket az alkalmakat rendszerint bejelentik az ipartestületnek, igy fedezik magukat az elsőfokú közigazgatási hatóságoknál és a rendőrség felé is.

Tekintettel arra, hogy a képek, szobrok és grafikai művek nem tartoznak a lakberendezési tárgyak fogalma alá, a miniszter elrendelte, hogy az ilyen bemutatókat és kiállításokat meg kell akadályozni. Ezek — írja a miniszter — csak azt a célt szolgálják, hogy felelőtlen személyek a 8900—1939. KKM számú rendelet kijátszásával iparigazolvány nélkül foglalkozhassanak műkereskedelemmel.

A miniszter ezért felhívta a Kamarát, hogy ha a rendeletben leírt hasonló jelenséget tapasztal, azonnal intézkedjék, az iparigazolvány nélkül képkiállítást rendezők ellen a közigazgatási eljárást indíttassa meg és egyben az ügyről a miniszternek azonnal tegyen jelentést.

* **„Halálsugár"** c. érdekfeszítő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér

Sebesült és beteg honvédeket vendégelt meg a cukrász szakosztály

„Édes" meglepetésben részesültek hős honvédeink, akiket a kliniákon ápolnak. Tizenegy órakor teherautó állott meg a sebészeti klinika előtt és 1200 cukrászsüteményt, sokszáz cukorkás csomagot vittek ki, hogy megajándékozzák hős honvédeinket.

A meleglelkű és páratlan agilitású Galamb Ferencné Papp Istvánné, Forray Istvánné, Jávorszky Józsefné vezetésével jelentek meg a hölgybizottság tagjai, míg a szakosztályt Hartl János képviselte. A cukrász szakosztály 20-án határozta el, hogy édességekkel megajándékozza hős sebesültjeinket és két nap alatt már össze is gyült a fejedelmi adomány. Részben a Jost cukrászdába, részben Hartl János cukorkagyárába küldték be a mesterek a maguk készítette finom süteményeket.

A bizottság sorra járta a kórtermeket, melyekben Hartl János üdvözölte a sebesült bajtársakat és közölte velük, nogy a cukrász szakosztály küldi számukra a fejenként három finom süteményt és egy-egy csomag cukorkát. Kívánta, hogy fogyasszák el egészségükre és fogadják szeretettel az ajándékot, amilyen szeretettel hozták számukra.

A honvédek kórusban felelték:

— Köszönjük szépen!

Sok szellemes megjegyzés hangzott el a sebesültek részéről, akik a legkevésbbé sincsenek elkeseredve állapotuk miatt.

A hangulat kitünő a kórtermekben, ami nem is csoda, mert a lelkes orvosi gárda és sok melegszívü ápolónő mindent elkövet a szenvedések enyhítésére és a mielőbbi gyógyulás érdekében.

A sebészet termeiből a belgyógyászati klinika termeibe, végül a Horthy kórházba látogattak el, majd a pavillonba, mindenütt kiosztva a süteményeket s a cukros csomagot.

A szakosztály tagjai a következő arányban járultak hozzá a honvédek megajándékozásához: Sántha Győző 4 csomag, Tóth László 4, Kiss Ernő 3, Ungvári Gábor 4, Balassa Károlyné 1 csomag, Drexler László 40 tészta, Jost 2 csomag, Bódogh Gyula 2 csomag és egy üveg pálinka, Marx János 25 drb tészta, Sztanó Árpád 2 csomag, Szalkai Árpád 2, Szabó István 1, Mészáros Sándor 1, Szabó György 1, Katona Imre 1, Damó Ödön 1, Balogh Zoltán 2, Nyári Dezső 2 csomag, Hartl Ignácz 50 tészta, Veress András 1 csomag, Farkas Ignác 1 csomag, Hartl János 200 csomag cukorka, Kiss Sándor Nikolics László több csomag, Jávorszky József 5 kiló cukorka, Bogdán Lázár 5 kg cukorka, Temelkov Stoján, Kerékgyártó Sándor, Kálmánczhelyi Ferenc, Pásthy Lajosné, Kisfalussy Dezső, Csukás Lajosné, özv. Péchy Zoltánné, Nagy Lajos 50 drb tészta, László József 4 kg édesség, Farkas cukrászda egy csomag tésztát küldtek a honvédeknek.

Teljesitették a vidéki szappanfőzők fontos kérését

A szappanfőzők panaszkodtak amiatt, hogy az általuk készített szappant a szappaniroda az ország különböző részeibe utalja ki és a helybeli kereskedők pedig budapesti és más gyárak készítményeit kapták meg.

Másik panaszuk az volt, hogy a szappanfőzőmesterek a saját kicsinybeni eladásuk részére nem a saját maguk készítményét kapták meg, hanem szintén budapesti vagy más gyárakból a nagykereskedő útján utaltak ki részükre idegen készítményü szappant.

A Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara ebben a panaszos ügyben felterjesztéssel fordult a szappanellátási miniszteri biztosághoz, mert alaposan kivizsgálta a panaszt és helytállóságát megállapította. A közellátási ügyosztállyal folytatott tárgyalás alapján maga a közellátási hivatal is hasonló értelmü felterjesztést intézett a kormánybiztossághoz.

A szappanellátás miniszteri biztosa most a kamara felterjesztésére értesítette a kamarát, hogy Debrecen város szükségletének ellátásánál a kis szappanelőállítók által gyártott szappanmennyiségeket minden esetben a jövőben a saját kicsinybeni üzletük részére vagy pedig a vidéki kiskereskedők részére a saját készítményeiből utalja ki.

Többszáz ember életének kioltásához elegendő nikotinnal megmérgezte magát egy debreceni kertész

Követte a halálba öngyilkossá lett apját és testvérét

Tragikus módon vetett véget életének Kiss István kertész, Köntösgát-sor 5. szám alatti lakos, aki **többszáz emberélet kioltására elegendő mennyiségü nikotinnal megmérgezte magát.**

Kiss István felesége tegnap a kora reggeli órákban kiment a piacra vásárolni. Férje még az ágyban maradt, panaszkodott feleségének, hogy **fáradt és jól ki akarja magát pihenni.** Mikor egy jó óra mulva felesége hazatért, férje mozdulatlanul különös helyzetben találta az ágyon. **Odament és megérintette, a teste egészen hideg volt...** Rémülten **kiáltozott segítségért,** értesítették az orvost, azonban **már csak a beállott halált konstatálhatták.**

Értesítették a rendőrséget és a megindult vizsgálat megállapította, hogy öngyilkosság történt. Kiss Istvánné kihallgatása során elmondotta, hogy férje búskomor volt, **tragikus családi örökségként nehezedett rá, hogy közvetlen rokonságában többen lettek öngyilkosok, igy édesapja és testvére is saját kezével vetett véget életének... Sokszor mondotta:**

— Meglátod, nekem is ez lesz a végzetem...

Máskor is hangoztatta, hogy öngyilkos lesz... Egyszer, mikor nikotinnal permetezett a kertben, azt mondotta feleségének:

— Ebben a tubusban annyi méreg van, hogy az egész Köntöskert életének kioltására elegendő lenne... Az ember beveszi és aztán túl van mindenen...

Az 50 grammos nikotintubust meg is találták az éjjeli szekrényen, az öngyilkos férfi mellett **és egy poharat találtak, melynek alján nikotin volt.** Mikor felesége eltávozott, az életunt férfi nyomban végrehajtotta végzetes tettét.

Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállitották.

— **Előadás a Téglaskertben.** A Szülők Iskolája előadássorozata keretében ma délután 4—6-ig a téglaskerti állami iskolában dr Pass László tb. esperes „Hogyan válunk igaz magyarokká?" címen és G. Szabó Kálmán: „Az ezermester" címen tart előadást, melyre a Téglaskert közönségét ezúton is meghivja a népmüvelési bizottság. Az előadások **ingyenesek** és pontosan **kezdődnek.**

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata március 20-án reggel 8 órától, március 27-én reggel 8 óráig: „Kossuth" Piac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar Korona" Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. „Arany János" Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hungária" Szoboszlói út 4 f., telef.: 32-50.

Magyar hősök

Az 1942 oktober 5-én Rozs desztewnszkoje mellett végrehajtott saját vállalkozasunkban tüntette ki magát kiemelkedő batorságával, nagy harcaszati érzékével Kádas Mihály szakaszvezető.

Az emlitett napon önként jelentkezett az egyik raj vezetésére. Feladatát mintaszerűen hajtotta végre. Raja élén öt ellenséges erődöt robbantott fel a benne védekező ellenséggel s annak nehézfegyvereivel együtt. További harcokban három nehézpuskát, több gyalogsági fegyvert és felszerelést zsákmányolt.

A vállalkozas alatt kézigránatal és kézitusában verte vissza egy szovjetraj támadását s ebben a küzdelemben három fogtyot ejtett.

A vállalkozás sikeres végrehajtása után mintaszerű ügyességgel — lépésről lépesre harcolva — teljes eredménnyel fedezte szakaszának visszavonulását.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe után március 27-én, szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Vasárnap délelőtt a Nagytemplomban a 10 órás istentiszteleten Szij Rezső missziói lelkész végzi a szolgalatot,** ugyancsak ő szolgál a kistemplomi 11 órás istentiszteleten is. Szij Rezső a sárvári missziói egyházközség vezetője, aki Magyarország egy vármegyejének is belső részén végzi hiveinek lelki gondozását. Vasárnap délután a kistemplomi 5 órás istentiszteleten szintén fog a gyülekezethez szólni a szórványmissziói munkások nehézségéről. Ezekre az alkalmakra úgy a nagytemplomi, mint a kistemplomi lelkipásztori hivatal hivja fel a debreceni református hívek figyelmét.

— **A Szent Anna-utcai röm. kat. templomban** Gyümölcsoltó Boldogasszony napján csendes misék lesznek 6, 7, 8.20 és 9 órakor. Féltizkor nagymisét mond és prédikál dr Bánass László prepost-plebános. További csendes misék lesznek 11, ¾12, ½1 órakor. A Homokkertben dr Vass Péter, az Augusztaszanatóriumban Gocs György, a Pallagon Nagy Miklós, a fogházban Nyikos József, a klinikai kápolnában Béres Endre mondanak szentmisét.

— **Kiss József tankerületi kir. főigazgató és dr Szondy György előadása a MÁV műhelytelepen.** A Szülők Iskolája előadássorozata keretében március 26-án, pénteken délután ½5—½7-ig a MÁV műhelytelep kultúrházában Kiss György tankerületi kir. főigazgató „Magyar jellem, magyar nevelés" és dr Szondy György tanügyi főtanácsos „Ki lehet jó tanuló?" cimen tart előadást. A kiváló értekü előadásokra a szülők szives figyelmét ezúton is felhivja a népmüvelési bizottság. Az előadások ingyenesek s a jelzett időben pontosan kezdődnek.

— **Újból megjelent a szlovákiai Magyar Néplap,** a szlovákiai Magyar Párt hivatalos lapja. A Hetilap megjelenésével kapcsolatban „Útravaló" cimen gróf Esterházy János cikket irt.

Elűzött vágyak

Sorsunk volt, hogy találkozni kellett,
ajkunkon kinyilott a tavaszi csók,
égtünk s a lángok égig csaptak
életünknek nagy pillanatja volt

Szárnyait tárva szállt a hirgalamb
és váratlanul betoppant a vég.
vágytunk és tudtuk, hogy búcsúzni kell,
nem ölelhetünk. Csak a mult miénk.

Mondtuk: . . . és nem láthatjuk többe egymást,
szép volt s mi jönni fog, kissé nehez,
De mit tehet két különös ember,
ha vállan érzi az élet kezét.

És megyünk messzirenéző szemmel,
ma birjuk meg az ólomsulyokat,
büszkén lépünk, mi már sokat jártunk
hoznak a napok újabb álmokat.

ZS MOLNÁR IBOLYA.

— **Mátyás király születésének évfordulója alkalmából** Kolozsváron felavatják az ország második műcsarnokát. Az ünnepség alkalmával kollektiv kiállitást rendeznek, több mint kétszáz keppel és szoborral.

— **Dudvig Hoelscher hangversenye.** A német-magyar zeneművészcsere kereteben április 3-án Ludvig Hoelscher gordonkaművész hangversenyt tart Debrecenben. Zongorán kiséri Hans Martin Theopold. E hangverseny megrendezésére Debrecen sz. kir. város iskolánkivüli népmüvelési bizottságát kérte fel a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium.

— **Mária piemonti hercegné Nápolyban megtekintette a bombatámadások következtében kárt szenvedett lakóházakat,** majd meglátogatta a kórházakban a támadások sebesültjeit, akikhez vigasztaló szavakat intézett.

— **Szentmisét mutatnak be IV. Károly lelkiüdvéért** a soproni Szent Mihály-templomban április elsején.

— **A fodrászszakosztály tagjait** értesitjük, hogy folyó hó 25-én, azaz csütörtökön, tekintettel az ünnepre, üzleteiket déli 12 órától kötelesek zárva tartani. Egyben közöljük azt is, hogy a mai napra tervezett előadást hétfőn délelőtt ½10 órára halasztjuk el. Az előadás az Ipartestület I. számu termében lesz majd megtartva. Elnökség.

— **Hivatalos szünet a Közélelmezési Ügyosztálynál.** A Közélelmezési Ügyosztály Központi irodája és a Körzeti irodák március 25-én csütörtökön egész nap hivatali szünetet tartanak. A cukorkiskereskedők heti elszámolásaikat 26-án pénteken délelőtt nyujthatják be a Közélelmezési Ügyosztály elszámolási osztályához. Polgármester.

— **A 36-tagú országos honvédelmi bizottság** tudomásul vette a kormánynak a légi támadások okozta károk helyreállításáról és az ezzel kapcsolatos jogviszonyokról szóló rendeletét.

— **Általános mozgósitást rendeltek el Cyprus szigetén,** amely minden 20—45 éves férfira kiterjed. A nőket a férfiakat helyettesitő munkára kötelezik. Az angolok intézkedése a lakosság körében nagy nyugtalanságot váltott ki.

— **Roosevelt meggyógyult** és ismét megtartotta fogadásait, résztvett a sajtóértekezleten is.

— **Kilenc súlyos sebesült egy öngyilkosság miatt.** Egy párisi lakóházban Deveaux nevü fiatalember úgy akart öngyilkosságot elkövetni, hogy robbanóanyaggal levegőbe repitette magát. A robbanás következtében a ház egyrésze megrongálódott és nyolc lakója súlyosan megsebesült. Az öngyilkost megszenesedett testtel találták meg a romok alatt.

— **Krakkóból ismét szállitottak Németországba önként jelentkező munkásokat.** Eddig egymillió lengyel munkás dolgozik a német birodalomban.

— **Agyonlőtte apósát, aztán öngyilkos lett.** Bárány József 22 éves budapesti magántisztviselő a napokban megjelent a békésmegyei Füzesgyarmaton apósának Zsadány Imre házában. — Szóváltás után Bárány István agyonlőtte apósát, mert az ellenezte, hogy különváltan élő felesége, Zsadányi Emma hozzá visszatérjen. Zsadányi Imre azonnal meghalt. A gyilkosság elkövetése után Bárány a ház egyik szobájába zárkózott és ott pisztolyával szájába lőtt, ő is azonnal meghalt.

— **A Nagyváradon történt 150.000 pengős rablással gyanusitottak és elfogtak Budapesten két fiatalembert.** Mindkettő alibit igazolt, ezért szabadlábra helyezték őket.

— **Felére apadt a cigányokra bizott csomag, kéthonapi fogház büntetést szabott ki a debreceni törvényszék.** A debreceni törvényszéken lopással vádolva kerültek Cs. Sebestyén György tanácselnök, egyesbiró elé Vadász Adám, Lakatos András és Lakatos Mihály hajdúhadházi cigánylegények, akik a vádirat szerint Veress Istvánné berettyóújfalui lakosnak, aki Hajdúnánashazra erkezett, segitettek csomagjat elvinni, de útközben a csomag felére apadt és abból több törülköző, háziszőttes és ruhanemü hiányzott. A tárgyaláson a három cigány tagadta, hogy valami része lenne a csomagok megapadásában, a bizonyitási eljárás lefolytatása után a törvényszék azonban lopás vétségében mondta ki bűnösnek mindhármukat és egyenként 2—2 hónapi fogházra ítélte őket. Mindhárman megnyugodtak az itéletben.

* **Eljegyzés.** Kalocsai Rózsika és Mocsár Gábor vit. váll. műsz. tisztviselő jegyesek.

* **Uj tanfolyam kezdődik** április elején a Simai gyorsiró-, gépiró- és szepiróiskolában. Piac-u. 73. Előkészités államvizsgára. Videkieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker kir. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

* **Kosztolánczy Imre** magánnyomozó irodája Lorántffy-utca 19.

* **Dr Naményi Gyuláné** Szentendrey Olga gyorsiró-, gépiróiskolájában április elsején tantolyamkezdés. (Batthyány 1.) Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészités államvizsgára. Főigazgatói engedélyszám 6475. Telefon húsz-hetvenhét.

* **Nem fő a feje**, ha Szőllősinétől lesz sorsjegye Hatvan-u. 1. az udvarban.

* **A Debreceni Jótékony Nőegylet közgyülését** március 30-án délután hat órakor tartja Magoss György-tér 10. sz. árvaházában. Közgyülés határozatképességéhez a tagok egyharmada jelenléte szükséges. Határozatképtelenség esetén a közgyülés április 11-én d. e. féltizenkettő órakor lesz megtartva.

* **„Katonadolog" cimü igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ara 80 fillér.**

Nádudvari fiatalság előadása Debrecenben a Kollégium javára

Apácai Cseri János a gyulafehérvári, majd kolozsvári kollégium tanára volt, aki a népből jött és a nép gyermekeinek nevelésén, szellemi emelésén keresztül akarta magyarságunkat emelni.

Apácai Cseri János élete történetét eleveniti meg Kovách Aladár „Téli zsoltár" cimü háromfelvonásos történelmi darabja, melyet a nádudvari fiatalság mutat be müsoros estjén március 28-án a MÁV műhelytelep hatalmas előadótermében este 5 órai kezdettel.

Mi városi emberek sokszor elgondolkozunk azon, vajjon mivel tölthetí a hosszú téli napokat egy falu fiatalsága? Kivánesian megyünk el azért erre az estre, hogy megláthassuk és végig nézhessük a nádudvari fiatalság müsorát. Örömmel várjuk őket, hiszen a magyar jövendő egy részét jelentik. Amint értesültünk, az autóbusz, mely a Kossuth-utcából indul sürüített járatokkal, a tett színhelyen áll meg, igy könnyen megközelithető bárki a belvárosból indulva is. Müsorok Meliusz, Bertók könyvkereskedéseiben, a KIE-ben, a lelkészi hivatalokban még korlátolt számban átvehetők.

Az est tiszta jövedelme a Kollégium céljait szolgálja.

— **Temetőben ásta el a lopott pénzt.** Kovács Béla 22 éves szakácsot őrizetbe vette a pécsi rendőrség. Kovács Budapesten Günsberger Miklóstól, akinél alkalmazásban állott, 9000 pengőt ellopott. A házkutatás során a gyanúsitott Kovácsnál nem találták meg a pénzt. A rendőrség azért figyelemmel kisérte a közben Pécsre távozott férfit és váratlanul házkutatást tartva lakásán 6000 pengő megtaláltak. Kovács beismerte, hogy ő követte el a lopást, utána Pécsre utazott és egy régi temetőben ásta el a 9000 pengőt, melyből 3000 pengőt már elköltött.

— **Orgazdaság vétségével vádolva** került a debreceni törvényszék elé Jenei Imre cipész, Torockó-utca 3. és Vámos Mihály cipész, Diófa-utca 21. szám alatti lakos, mert a vádirat szerint lopásból származó bőrt vásároltak. A vádlottak jóhiszeműségüket hangoztatták, a törvényszék azonban megállapitotta bűnösségüket és Cs. Sebestyén György tanácselnök, egyesbiró Jenei Imrét 15 napi fogházbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Vámos Mihályt 30 napi fogházbüntetésre ítélte, amit az elitélt megfellebbezett.

— **Tizhónapi börtön a lopott szőnyegért.** Losonczi Józsefné Tegez-utca 6. szám alatti lakos ellen a kir. ügyészség lopás büntette miatt emelt vádat, mert az Éden szálloda folyosójáról ellopott egy 12 méteres szőnyeget. Losonczinė a törvényszéki tárgyaláson tagadta a vádat, elmondotta, hogy egyik ismerőse névnapot fizetett és a szokatlan italtól elgyengülve nem akart távoli lakására hazamenni, hanem az Éden szállodában akart kivenni szobát, hogy megaludjon éjszakára. Üres szoba nem volt a szállodában, mire ittasan a folyosóra érve azt gondolta, hogy felgöngyölit egy szőnyeget, azt kiviszi a Népkertbe és beleburkolózva ott megalszik. A törvényszéken Cs. Sebestyén György tanácselnök tárgyalta az ügyet és Losonczinét hathónapi börtönbüntetésre ítélte. A kir. itélőtábla vitéz dr Hetey-tanácsa fellebbezés folytán foglalkozott az üggyel és az iratok ismertetése valamint Losonczinė megkérdezése után tizhónapi börtönre emelte fel büntetését. Losonczinė az ítéletet zokogva vette tudomásul.

Egy liter tejhez 11 deci vizet öntött, úgy hozta forgalomba

Szigorú ítéletek a tejhamisitásért

A debreceni rendőrbiróságon dr Varga László büntetőbiró Gyuri József hajdúhadházi, Vörösmarty-utca 23. szám alatti lakost tejhamisitásért vonta felelősségre. A bizonyitási eljárás lefolytatása után Gyuri Józsefet, aki ötödizben került tejhamisitás vádjával a biróság elé: 30 napi elzárásra ítélte.

Varga Mária Bánk 42. szám alatti lakos által viszonteladónak eladott tejben 109 százalék vizezést találtak, vagyis egy liter tejben csaknem 11 deciliter vizet. A rendőrbiró Varga Máriát 30 napi elzárásra, az általa eladott tejet forgalombahozó Labancz Imréné Bánk 42. szám alatti lakost 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **A mutatványos bódé elölő puskájával öngyilkosságot kisérelt meg a budapesti Városligetben** Dénes Béla 30 éves gyárimunkás. A tizedik lövés után maga ellen fordította a fegyvert és mellébe lőtt. Szivarogni kezdett melléből a vér és eszméletét vesztette. A kórházba szállitották. Állapota nem sulyos.

— **Besurranó tolvaj ellopott három női ruhát,** egy vásárlási könyvet és egy ezüstgyürüt Bagya Etel nagyerdei vigadóbeli lakostól a Leveles Csárdából 130 pengő értékben. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Felakasztotta magát Mikepércsen** Hadházi Kálmán 42 éves földmüves. Tettének oka ismeretlen. Az öngyilkossági esetet a mikepércsi csendőrörs telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnk, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Németországban csökkentik a polgárság részére kiadható cigaretta mennyiségét.** — A megtakarítást a véderő rendelkezésére bocsátják.

— **A német technikusok egy uj kemény fémet találtak fel,** amelyből motoralkatreszeket készitenek. A hadiparban ujabb önmüködő gepeket is állitottak be, amelyek óránként négyszerannyi munkát teljesitenek, mint a korábban alkalmazott gépek.

— **Véresre vertek egy Vas Gereben-utcai lakost.** Tóth Sándor földmunkás, Vas Gereben utca 12. szám alatti lakos figyelmeztette a házban lakó egyik lakót, hogy fiát ne hagyja égő cigarettával járkálni az udvaron, mert a nagy szélben a cigarettából kieső parázs könnyen tüzet okozhat. A figyelmeztetett lakó ezért dühös lett és egyik barátjával együtt Tóthra rontva, azt agyba-főbe verték, közben életveszélyes fenyegetéseket hangoztatva a sértett feljelentése szerint. Tóth nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. Feljelentésére a rendőrség megindította az ügyben a vizsgálatot.

— **Hamis igazolvány rendőr kézre juttatott 32 szlovákiai beszivárgót.** A budapesti Felek-téren a rendőr igazolásra szólitott fel egy idősebb férfit, aki élelmiszerjegyeket árusitott. Elő állitásakor kiderült, hogy hamis igazolványokkal igazolta magát. A rendőrség megállapitotta, hogy Porjesz Márton 43 éves nyersbőrkereskedő, szlovák állampolgár, aki 1942-ben szivargott be, a pesti Rombach utcában vásárolta hamis személyazonossági okmányait és azóta élelmiszerjegyek árusitásából élt. A tőle nyert adatok alapján a rendőrség villámrazziát tartott a Rombach-utcán és 32 szlovákiai beszivárgót keritettek kézre.

GYÁSZROVAT

Polgár Tóth György gazdálkodó 87 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön félnégy órakor lesz a díszravatalozóból, ugyanakkor exhumált feleségé hamvai mellé. Lakás: Bánk 62. Gebauer cég rendezi.

Nagy Lajos szíjgyártómester 77 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután félöt órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Árpád-tér 46. **Pusztai temetkezés.**

Tamássy Dezsőné Mariáncsik Juliánna 65 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Virág-utca 13. **Pusztai** temetkezés.

Eszenyi Józsefné Szilágyi Eszter 56. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teréből. Lakás: Pesti-utca 73. Temetését Bartha vállalata végzi.

Id. Horváth Antal csizmadiamester 66. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teréből. Lakás: Homok utca 97. Temetését Bartha vállalata végzi.

Sándor Emőke Julia temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teréből. Dankó temetkezés.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kerezsi József munkás, Tegez u. 67, leány Ibolya. Vojta Géza műasztalosmester, Kórház u. 5, fiú László. Hanuszin István MÁV kocsifelíró, Erzsébet u. 101, leány Anna. Köteles Gy. napszámos, Határ u. 30, leány Katalin. B. Kovács Zsigmond erdőőr, fiú Zsigmond. Oláh József kisbérlő, Eötvös u. 77, leány Mária. Baji Imre kubikos, Tegez u. 56, leány Ilona. Bíró György kereskedő, Postakert u. 3, leány Ágnes. Csabay István mérnök, Petőfi-tér 1, fiú Attila. Horváth Lajos férfiszabó, Timár u. 15, leány Mária. Papp János asztalosmester, Szotyori u. 39, leány Irén. Kollener Ádám birtokos, Érmihályfalva, leány Erzsébet. Svartz Lajos terménykereskedő, Érmihályfalva, fiú Ernő. Nagy Károly munkás, Zádor u. 20, fiú Károly. Matolcsi József munkás, Bánk 82, leány Julianna. Tóth István földműves, Szotyori u. 10, fiú Sándor és leány Edit (ikrek). Kovács János hajdú, Torockó u. 34, fiú János. Bökönyi László munkás, Monostorpályi út 98, leány Piroska. Karsai János kereskedősegéd, Faragó u. 24, fiú Tibor. Fráter Jenő m. g. kam. főtitkár, Simonyi út 3, leány Zsuzsánna. Szabó Endre m. tisztviselő Kigyó u. 30, leány Mária. Nagy József napszámos, Hajdúhadház, leány Erzsébet. Csöke József gazdasági cseléd, Macs 71—73, leány Mária. Balla István napszámos, Szarvas u. 3, leány Julianna. Balogh Károly zenész, Bagamér, fiú Géza. Harsányi János gazdasági kocsis, Pallag, leány Mária. Eszenyi András kocsirendező, Vilmos cs. körút 44, leány Ilona. Fazekas Lajos MÁV, Margit u. 14, fiú Lajos.

Eljegyzés: Ladányi Imre, Kurcz u. 100—Jobbágy Ilona, Böszörményi út 17.

Házasságkötések: Pongor Ferenc földbérlő, Piac dűlő 51—Dér Irén, Perec dűlő 52. Dalmadi Gyula ács-segéd, Honvédtemető u. 4.—Daku Róza, Vasvári Pál u. 9. sz. Csernik Boldizsár timársegéd—Hajdú Piroska. Irinyi u. 7. sz. Kiss János gazdasági cseléd, Hajdúszoboszló—Dalmi Katalin Gál dűlő 2. Ujj János földműves, Kádár dűlő 32—Molnár Piroska, Vedres dűlő 32. Ludasi György postaaltiszt—Sie Irén, Lázár u. 23. Dr Jóna László joggyakornok, Margitta—Aszalós E. Hajdúnánás. Molnár Sándor földbérlő, Ebes 22—Burai Katalin, Borz u. 13. Steráni János tsz. szkvő—Balogh Katalin, Gyöngyvirág u. 8. Bodnár Mihály napszámos, Bánk 30—Pozsonyi Katalin, Bánk 59. Rácz Lajos futóváros, Hajdúlaktanya—Deák Mária, Kishegyesi út 92. Licz János kőművessegéd, Szolnok—Sárvári Ilona, Bujdosó u. 13. Sitta József kereskedő—Kecskeméti Ilona, Csillag u. 16. Szabó István MÁV segédtiszt, Monostorpályi út 18—Nagy Ilona, Csillag u. 79. Takács István szobafestősegéd, Lugosi u. 29—Tóth Aranka. Nyomtató u 6. Molnár Bálint ht. őrmester, Hajdúlaktanya—Kiss Eszter, Kunhalom u. 29. Fosztó György cipészsegéd—Perei Györgyi, Balaton u. 92. Gém Péter földműves, Simon Sára, Kar u. 3.

Halálozások Wágner Ádám ref 76 éves, Hatvan u. 18. Belyó János gk. 33 éves, Csontos, Bánki Lajos ref. 54 éves, Dézsi Á. u. 5. Varga György gk. 50 éves, Varga u. 13. Szabó Etelka ref. 31 éves, Püspökladány. Kiripolszki István rk. 70 éves, Csapó u. 28. Csákányovszky Lajos ref. 16 hónapos, Vigkedvu Mihály u. 17. Csordás Ferenc rk. 7 napos, Kút u 1. Juhos Éva ref. 6 hónapos, Péterfia u. 48. Kovács Katalin rk. 12 hónapos, Nagyhegyes 2. Balogh Julianna ref. 8 hónapos, Karczag. Feldmann Ignácné, izr. 56 éves, Derecske. Juhász János ref. 58 éves, Lázár u. 15. Juhász János ref. 80 éves, Bellegelő 174 Rózsa Ernő ref. 6 napos Bercsényi u. 55 Takács Julianna ref. 2 hónapos, Ebes 10. Grünbaum Lipót izr. 67 éves, Ferenc József út 71. Törőcsik Imréné rk. 50 éves, Hajdúszoboszló Scholtz Anna rk. 65 éves, Földi u. 6 özv. Kádár Gusztávné ref. 68 éves, Csokonai u. 39 sz. özv. Szillner Ferencné ref. 74 éves, István út 34. Bíró Ferenc ref. 88 éves Kishegyesi út 31. szám.

— A bajai vonat elé vetette magát a szabadkai pályaudvaron Szenczi István 45 éves szabadkai napszámos és a kerekek a szó szoros értelmében lefejezték. A szerencsétlen ember ittas állapotban követte el tettét.

— Hirdelmény. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a MÁV pályaudvar—nagyerdei vonalon az eddigi menetrendszerinti járaton kívül 1943 március 26-tól kezdve még egy járatot indítunk azért, hogy Debrecen MÁV állomásról 6 ó. 20 perckor Ungvár felé induló vonathoz az utasokat ezzel kiszállítsuk. Ez a járat a MÁV pályaudvartól 5 ó. 14 perckor, a központi egyetemtől pedig 5 ó. 37 perckor indul és a MÁV pályaudvarhoz 5 ó. 59 perckor érkezik. A Debreceni Helyi Vasút Rt. üzletigazgatósága.

— Istentiszteletek rendje a statusquo izr. templomokban. Pénteken este mindkét templomban 5.45 Szombaton reggel mindkét templomban 7, Szombaton délelőtt a Kápolnási utcában 10, szombaton délután a Kápolnási utcában 3, szombaton délután mindkét templomban 3.30, szombaton este mindkét templomban 6.50, köznap reggel mindkét templomban 6.30, vasárnap este mindkét templomban 6.20, hétfőn este mindkét templomban 7.20. Beszéd pénteken este a Kápolnási utcában. — **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Pénteken délután 5.50, szombaton délelőtt 8, délután 4.30 órakor Szombat kezdete 5.38 órakor, kimenetele 6.50 órakor.

KÖZGAZDASÁG

A gyapjurendelet részletei

Mennyit tarthat meg a juhtartó gazda?

Mint jelentettük, az iparügyi miniszter rendeletet adott ki a gyapjú forgalmának szabályozásáról. A rendelet általában véve a mult évben kiadott rendelettel azonos rendelkezéseket tartalmaz, tehát belföldi gyapjút csak a Futura és ennek bizományosai vásárolhatnak. Új rendelkezés a rendeletben, hogy **a birkáról és a bárányról a gyapjút egy naptári évben csak egyszer szabad lenyírni, mégpedig birkáról április 1. és július 15., bárányról pedig április 1. és augusztus 31. közötti időben.**

A mult évi rendelkezésektől eltérően határozza meg a rendelet **az igénybevétel alól mentes gyapjú mennyiségét.** — Eszerint annak a juhtartó gazdának a gyapjútermeléséből, aki a saját termelésű gyapjút, vagy annak egy részét maga és családtagjai által való felhasználás céljára az 1941. évet megelőzően is feldolgozta, erre a célra az idén **5 birkáról lenyírt gyapjúmennyiség, de legfeljebb 7 kg zsíros vagy 4.2 mosott gyapjú, ha pedig háztartásában rajta kívül 4 személy él, minden további személy után még 1—1 birkáról lenyírt gyapjúmennyiség, de legfeljebb 1.4 kg zsíros, vagy 80 deka mosott gyapjú mentes az igénybevétel alól.** Ezt a mentesített gyapjút a bejelentésre megszabott határidőtől számított 30 napig olyan állapotban kell megőrizni, amilyen a nyíráskor volt. — Az igénybevett készletet a Futura megbízottja a bejelentőlap hozzáérkezésétől számított 15 nap alatt veszi át, mégpedig a megállapított áron készpénzfizetés ellenében.

Hirdetmény az 1943. évi cukorrépatermesztéssel kapcsolatos tudnivalókról

Közlöm az érdekelt répatermelőkkel, hogy a Magyar Cukorrépatermelők Országos Szövetsége és a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete közt kormányhatósági jóváhagyástól feltételezetten létesült érdekképviseleti megállapodás főbb pontjai a következők:

1. Répaszerződés. Az 1943 évi répatermelési évre a cukorgyárak cukorrépára vonatkozó termelési szerződést kötelesek kötni mindazon termelőkkel (gazdaságokkal), akiket a 4730—1942 M. E. sz. rendelet 7 paragrafusa, valamint az ennek végrehajtása tárgyában kibocsájtandó pénzügyminiszteri rendelet cukorrépa termesztésre kötelez, továbbá mindazon termelőkkel is, akik 1943 évben cukorrépatermesztésre az érdekképviseleti megállapodás feltételei mellett vállalkoznak.

2. Répaár. Az 1943 évi termésű cukorrépa átvételi ára, valamint a szeletjárandóság kiegészítése címén a termelőket megillető járandóság — amely 1942-ben répa mázsánként 23 fillér volt — végül a belföldi többletcukorfogyasztás után netán járó tértés összege tekintetében 1943 szeptember 10-ig történik megállapodás

3. Termelési jutalom. A megállapodás szerint mindazon termelőket, akik 1943-ban cukorrépát termelnek anélkül, hogy őket a 4730—1942 M. E. sz. rendelet kötelezné, tehát az új répatermelőket a szeptember 10-ig történő megállapodás szerinti répaáron felül az átvételi ár 10 százalékát kitevő termelési jutalom illeti meg. Ez a termelési jutalom megilleti a répatermesztésre kötelezett azon termelőket is, akik cukorgyár részére 1943-ban nagyobb területen termelnek cukorrépát, mint amekkora területen való termesztésre őket a fent hivatkozott rendelet kötelezi éspedig ezen a többterületen termelt és a cukorgyárba szállított répamennyiség után.

4. Előleg. Minden lekötött kat. hold répaterület után a termelő 230.— P előleget igényelhet a Magyar Nemzeti Bank mindenkori váltóleszámítolási kamatlábának megfelelő évi kamat mellett.

5. Cukorjárandóság. A termelő a cukorgyártól minden fizetendő súlyú 100 mázsa cukorrépa után 5 kg kristálycukrot kap ingyen a gyártól. Ezenfelül jogában áll a termelőnek július 1-ig minden kat. hold szerződött és beállott kat. hold répavetés után további 5 kg. kristálycukrot igényelni az ipari cukorra nézve érvényes rendeleti áron. A cukorrépatermeléshez füződő fontos munkáltatási érdekre tekintettel a m. kir. pénzügyminiszter a közellátási viszonyok, valamint az 1943 évi cukorrépatermelés kilátásainak figyelembevételével lehetőleg 1943 szeptember 10-ig jóindulatú megfontolás alapján fog határozni abban a kérdésben, hogy minden 100 mázsa fizetendő súlyú cukorrépa után további 3 kg. cukrot igényelhessen a termelő a gyártól a cukor nagybani fogyasztói árán.

6 Répamag. Kat. holdanként 16 kg. répamag illeti meg a termelőt és 4 kg többletrépamag azokat, akik előző években is ezt a többletet igényelték A kedvezményes répamagár akként állapíttatott meg, hogy az 20 százalékkal lesz alacsonyabb az 1943 évre hatóságilag megállapítandó cukorrépamag áránál.

7. Szeletjárandóság. Minden fizetendő súlyú métermázsa répa után a termelőt annak választása szerint megilleti 60 kg. egyszer préselt (friss szelet), vagy ha a gyár azt előállítja és előállítása arányában 40 kg. kétszer préselt nyerssszelet, vagy 2.4 kg. száraz szelet ingyen és ehhez további 2.4 kg. száraz szelet 14.50 P kedvezményes áron. Az egyszer préselt nyerssszeletnek legalább kb. 6.5 százalék szárazanyagot kell tartalmaznia, a szárazszeletnek 88 százalékot.

8. Melászjárandóság. Minden termelő az átvett fizetendő súlyú 100 kg. cukorrépa után választása szerint vagy negyed kg. legalább 45 százalék cukortartalmu melászt ingyen, vagy 1 és fél kg. mennyiségű, legalább 45 százalék cukortalmu melászt métermázsánként 4.50 P kedvezményes áron igényelhet.

9. Mészíszap. Amennyiben a cukorgyár ezt termeli, úgy a saját szükségelete után megmaradó mennyiségből a termelő részére ingyen mészíszapot fog kiszolgáltatni, ha a termelő szeptember 1-ig ezt igényli.

10. Fuvardíjtérítés. Ha a termelő a cukorrépát saját költségén szállítja a cukorgyár telepére, úgy fuvartértés illeti meg, melynek összegét a szeptember elején részesítendő kiegészítő érdekképviseleti megállapodás fog tartalmazni. **Polgármester.**

ooo

Debreceni terményárak: Széna mázsája 7.60—7.90 pengő, rozsszalma mázsája 4.20, árpaszalma 4.60 P (maksz. ár), takarmányrépa 7—10.— P mázsája, csutka kévéje 25—30 fillér.

SPORT

A DVSC Komlossy nélkül utazott el Kiralyhazára a ma délután lejátszásra kerülő vasutas bajnoki mérkőzésre. Komlossy iskolai elfoglaltsága miatt nem mehetett, helyette Szücs és Serfozö utaztak el.

A Nagybanyai SE lesz a DVSC vasárnapi ellenfele. A csapat már szombaton elutazik Nagybányara, ahol Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy — Orosz, Mester, Zilahi — Komlossy, Szabo, Szilagyi, Tisza, Sidlik összeállításban játszanak. A mérkőzést Egressi, a kitűnő nyiregyházi játékvezető vezeti.

Debrecenben kettős amatőr bajnoki labdarugó mérkőzés lesz vasárnap délután a Dohánygyár sporttelepén. Délután 2 órai kezdettel a D. Húsos csapata játszik a kitűnő formában levő MOVE Szabolccsal, míg 4 órai kezdettel a bajnokjelölt D. Villanygyár fog játszani az NyVSC csapatával.

Levente labdarugó bajnoki mérkőzések a nagyerdei Stadionban. Vasárnap három mérkőzés kerül lejátszásra. 12 órakor a Piarista gimnázium—Hajdúdorogi LE, 2 órakor Nyilastelepi LE—Kereskedelmi iskola, 4 órakor Felsőipariskola—Hajdúszoboszlói LE. Nagyarányú küzdelmekre van kilátás. A nagy közönség figyelmét felhívjuk, hogy támogassák az ifjúságot azzal, hogy jelenlétükkel érdeklődést fejeznek ki leventéink játéka iránt. A mérkőzést szerény belépődíjjal lehet megtekinteni.

Berecz lett a felsőtiszai kerület második edzője. A felsőtiszai kerületben három edző fog működni. Ezek közül elsőnek Palotás István, a DVSC edzője kapott megbízást a Debreceni, Derecske, Berettyóújfalu, Püspökladány, Nyíregyháza, Mátészalka körzetben való működésre. Tamássy László kerületi elnök javaslatára az Ungvár, Csap, Munkács, Beregszász, Nagyszőllős körzet részére is alkalmazott edzőt az MLSz Berecz István, a Bocskay, majd DVSC csatára személyében. Valószínűleg harmadik edző is kap megbízást a Máramarossziget, Aknaszlatina, Nagybánya, Szatmár, Mátészalka körzet edzői teendőinek ellátására. A harmadik szövetségi edző valószínűleg Markos Imre, vagy Jenny Rudolf lesz. Ha Markos kap megbízást, akkor a felsőtiszai kerületnek mindhárom edzője régi Bocskay játékos lesz.

Farkas Iván vezeti a SalBTC—Komáromi AC Magyar Kupa elődöntőt mely ma délután kerül lejátszásra. Ezenkívül Ferencváros—BSZKRT, Hatvani Vasutas—Csepeli MOVE, Ujpest—Szeged mérkőzések lesznek a Magyar Kupa középdöntőjében. Véleményünk szerint a Ferencváros, Ujpest, SalBTC, és Hatvani Vasutas jut tovább a középdöntőbe.

Két amatőrmérkőzést játszanak le csütörtökön, mind a kettő elmaradt mérkőzés. Debrecenben az egyetemi sporttelepen 3 órai kezdettel az őszi DEAC—Karcagi LE mérkőzés kerül lejátszásra, Berettyóújfaluban pedig a B. Turul—MOVE Szabolcs II. mérkőzés.

A DMTE játékosai ma délután fél 4 órakor a DTE-pályán edzésen jelenjenek meg. A DMTE vasárnap Berettyóújfaluban játszik a B. Turul ellen.

A debreceni játékvezetők labdarugócsapata ma Nagyváradon játszik visszavágó mérkőzést az őszi debreceni mérkőzésért.

A D. Húsos a D. Villanygyárral kétkapus edzőmérkőzést játszik ma délután 4 órakor a dohánygyári pályán. A vezetőség kéri mindkét csapat játékosainak pontos megjelenését.

A DVSC ifjúsági birkozói országos bajnokságot nyertek. Vasárnap rendezték meg Budapesten az országos vasutas ifjúsági csapatbajnokságot, melyen a debreceni vasutasok kiváló ifjúsági gárdája hódította el az első helyet. A DVSC csapata nagy fölénnyel és biztosan szerezte meg az országos bajnokságot.

Tarányi, a DVSC jeles birkozója felépült betegségéből. A multkorában végrehajtott műtéten sikeresen esett túl a kiváló birkozó és a közeljövőben újból edzésbe áll. A márciusban megtartandó országos birkozó csapatbajnokságon tehát már Tarányi is porondra lép a DVSC színeiben.

Piarista A.—Gyakorló A. 45:17. Szép küzdelemben hengerelt a piaristák kitűnő kosárlabdaegyüttese. A gólokat a piaristák csapatából Vargha, Földváry, Hollós, Nyitray és Erhardt, a Gyakorló csapatából Görgey, Borsos, Neudold és Fazekas dobták.

A DEAC és DGASE atletikai szakosztálya ma, csütörtökön délután 4 órai kezdettel rendezi meg az egyetemi sporttelepen az egyetem 1942—43. tanévi egyéni és karok és az akadémia 1942—1943. tanévi egyéni és évfolyamok közötti csapatbajnoki mezei futóversenyét, valamint a DEAC 1943. évi ifjúsági s felnőtt és DGASE felnőtt mezei futóbajnoki versenyét. Nevezni a helyszínen lehet, nevezési díj nincs. Ugyanott tudhatók meg a feltételek is. Különösen nagy küzdelem várható az orvostanhallgatók és jogászok, valamint a gazdász évfolyamok összecsapásánál.

Játékvezetőküldés március hó 28-ra. NB II. UAC—Kassai RAC Thomas dr. M. Szabolcs—Fegyvergyár Huszár I. NSE—DVSC Egressy. NB III. NSE—Munkács Karsay. ABTE—Sz. Törekvés Sárosi. Amatőr I. o. PMÁV II.—DVSC II. Palotás. DVSE—Ny. VSC II. Harsányi. DEAC—D. MOVE Kobzos J. D. Húsos—M. Szabolcs II. Kiss Ferenc. B. Turul—DMTE Bikay. Levente bajnokság: HLE— D. breceni LE Farkas I. D. Felsőipari Hajdúszoboszló Szamosvári. D. Piaristák—Hajdúdorog Czabán. D. Nyilastelep—DTK Pál A. BLE—D. Ref. gimn. Zágonyi. Hajdúböszörményi gimn.—Debr. MÁV Levente Orosz.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3 sz. T.: 28-72. 487. 6. 3.

ALKALMAZÁST nyer férfi

NÉGYKÖZÉP iskolát végzett fiút tanulónak fizetéssel felveszünk Mélius könyvkereskedés. 1874

ISPANT keresek nagy gyakorlattal, Budapest melletti gazdaságba. Simonyi út 20. 1197

KIFUTÓ fiú felvétetik, aki kerékpározni jól tud Széchenyi u. 48. ecetgyár. 1603

JÓCSALÁDBÓL való 4 középiskolát végzett fiú tanulónak felvétetik, — Milotay papírkereskedés Kossuth u. 17. 1590

MŰSZERÉSZ- segédet azonnal felveszek, Molnár, Csapó u. 30. 1613

MEGBIZHATÓ kisebb családos házmester felvétetik. Deák Ferenc u. 5. szám. 1610

KERESKEDŐ- segédet felveszek, Kulcsár Imre Fia katonai cikkek s papírkereskedő, ref. püspöki palota. 1607

ASZTALOS segéd állandó munkára felvétetik, Oláh Károly u. 8. 1220

NAPSZÁMOS fiú állandó munkára felvétetik, Oláh Károly u. 8. 1221

SZABÓSEGÉDET felvesz Fábián, Kálvin-tér 11. sz. 1218

FARAKTÁRI és gépmunkások felvétetnek, Mező Ármin fatelepén. 1232

FIXFIZETÉS és jutalékkal keres elökelő biztosító intézet külszolgálati tisztviselőket. Jelentkezés délelőtt: Ferenc József út 58. szám, I. em. 1566

ÜZEMI vasaló férfit, vagy nőt azonnal felvesz Ungvári kelmefestő Honvéd u. 29. Viola u. bejárat. 1237

ÚRI fodrászsegédet azonnal felveszek Nagy Balázs Dezső u. 14. 1238

ÚRISZABÓSÁGBA erős kézimunkás felvétetik, Nagy Béla, Kossuth u. 39. 1239

CIPÉSZ segédeket új és vegyes munkára felveszek, Horogh, Vár u. 1242

KONVENTIÓS kondást április 1-ére felveszek, Simon, Miklós u. 27. sz. 1244

ALKALMAZÁST keres férfi

FIATAL házaspár ajánlkozik házmesternek —, kertgondozást is vállal. április 1-től. Cim: Kovács Ferenc, Szappanos u. 13. Levél értesítésre is megyen. 1606

OTTHON elvégezhető írásbeli munkát magyar német levelezést, fordítást, másolást, cimrást, szerény díjazás mellett vállal Kardos, Cserepes u. 13. 1601

ALKALMAZÁST nyer nő

HÖLGYFODRÁSZ segédlány azonnal felvétetik, Kolozsvári, Dénenfeld-tér 2. 1228

FODRÁSZ kisasszonyt és tanulót felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. 1498

KERESKEDELMIT végzett, könyvelésben ismerős nőt, nagy vállalat azonnal alkalmaz. „Szépírású" jeligére a kiadóba. 1511

SEGÉD- és kézilányokat felveszek, Fábián, Kálvin-tér 11. 1219

KÉT ügyes fodrásznőt, azonnal belépéssel alkalmazok. Richter Kálmán fodrász, Ungvár, Ciktaköz. 1555

ÜGYES bejárónőt a délelőtti órákra azonnal felveszek, Kovács, Nagyvárad u. 13. 1587

IDŐSEBB beteges házaspárhoz egyedül álló, rendszerető nő, aki otthonra vágyik és vállalja a két ... eg gondozását is kerestetik. Vallás nem fontos, mindenes van. Vass zsáküzlet, Piac u. 6. sz. 1579

ZACSKÓ ragasztó lányokat felvesz „Albert" papirüzem, Erzsébet u. 48. 1571

VARRODÁBA segéd és tanulólányok fizetéssel felvétetnek, Kossuth u. 42. 1554

GYAKORLOTT varrólány angol és franciamunkára felvétetik, — Fischer szalon, Piac u. 49. I. em. 1551

VASALÓNŐ, vagy férfi szabósegéd, vasaláshoz felvétetik, Koncz, Péterfia u. 30. 1550

NŐI szabó tanulólányokat felveszek Aubán Istvánné nőiszabó, Virág u. 46. sz. 1534

HÁZMESTERT és bejárónőt elsejére keresek. Házastársak előnyben. Cím a kiadóhivatalban. 1548

KISZOLGÁLÓ leányt jó megjelenésüt, április hó elsejére felveszek. Megbeszélés 5—7 óra között Komlóssy út 22. 1477

SZAKÁCSNŐT adagolásban jártast hosszú bizonyítvánnyal alkoholmentes étterembe felveszek, április 1-re. Bemutatkozás délután 5—7 között. Komlóssy út 22. 1478

ALKALMAZÁST keres nő

JÓMEGJELENÉSŰ izr középkorú özvegy házvezetőönének ajánlkozik kitünően főz, kisebb háztartásban mindent el végez. Ajánlatokat Szorgalmas jeligére a kiadóba. 1557

KIFOGÁSTALANUL stoppolok, foltozok házaknál és lakásomon, Pattrett Rezsőné, Kandia u. 15. keresztépület, pincelakás. 1556

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

FŐZŐMINDENES felvétetik, április hó elsejére, kis családhoz. Cím a kiadóban. 212 vv.

ÜGYES mindeneslány azonnalra, vagy elsejére felvétetik, Biró, Bethlen u. 36. 1452

HÁZTARTÁS vezetésében is jártas kiszolgálóleányt, vagy asszonyt, azonnalra is felveszek, Délisor 29. italmérés 1581

JÓL főző mindenes, jóhelyre felvétetik, Piac u 71. I. emelet. 1602

BEJÁRÓNŐT délelőtt re, 7—11-ig azonnali belépésre keresek. Eötvös u. 48. 1585

TANYÁRA házvezető nőt keresek. Jelentkezés Deák Ferenc u. 13 szám Loykó. 1231

NAPPALRA keresek egyszemélyes háztartásához megbizható lányt. Fizetés 40 P. Batthyány u. 16., keresztépület. 1576

JÓ fizetéssel mindenes szobalány, vagy szakács nő felvétetik, elsejére. Jelentkezni délután Széchenyi u. 21. 1234

HÁZVEZETŐ mindenest, intelligenset, lehet izraelita is, magános úr keres. Cím a kiadóban. 1559

KERESEK egy megbizható mindeneslányt, aki főzéshez is ért, kétszemélyes háztartásomba április elsejére. Jelentkezés délután 4—5 óráig Budai Ézsaiás u. 4. sz., fatelep 1240

ÜGYES mindeneslány azonnalra, vagy elsejére felvétetik, Biró, Bethlen u. 36. 1542

TAKARITÓNŐKET a 6. helyőrségi kórházba, jófizetéssel felveszek Erő teljes munkabírók, hosszú szolgálati bizonyítvánnyal, rendes ruházattal jelentkezzenek 8—12 óráig a parancsnokságnál. 1487

AJÁNLAT

KERÉKPÁRT varrógépet, gramofont szakszerüen javít Roboz és Kámer Piac u. 8. 1439 5. 4

KIÉGETT zseblámpa elemet, anodot, szárazelemet, törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsir szappanra beserel Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

Antik és stilbutorok vásárlása. Régiségek vétele és eladása.

Zalog Régiségek, ősztergályakert, régiségekert, bútorokert, betegtolokocsikert, varrogepekert, rugepekert, stb. legtöbbet fizet. Ingosagkozvetito, ref. puspoki palota. Telefon 37-93.

VÖRÖ... lak kapható debrecenoi mükögyár tég...gyárában. Kishegyesi út. 459. Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

HASZNÁLT órákat veszek, javitok eladok. — Schiffmann Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

HONVEDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészitem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3 26. 748

ÉVELŐ NÖVÉNYEK (Iris, phlox, yuka stb) és cserlyék (orgona, spirea, jázmin, 50 filléért és 1 pengőért tövenként kaphatók Domokos Lajos u. 6. 126 3. 21

LEGOLCSOBBAN kifogástalanul fest, tisztit, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HASZNÁLT varrógépet, rádiót vesz, elad, cserél Lévay, Kassa út 1. sz. Telefon: 33-94. 635 4. 5

ÉRTÉKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk. Hozott anyagjait külön bebiztositottuk „Favorit"ban. Csapó 24. Weisz Sámuel né vállalja 1560 5. 5.

CIANOZ vizsgál, zsizsiktelenit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veresztemplomnál. 606 11 4.

FÜGEFA több éves, s gyökeres, még régi áron kapható. Hatvan u. 24. házfelügyelőnél. 194

KÉSZITTESSE öltönyeit garantált mürostmentes szövetekből. Fekete szabómesternél. — Csapó 90. 1542 4. 24.

NAGYTAKARITÁSHOZ kölcsönzök porszívót, veszek porszívót, varrógépet, kerékpárt, rossz gumikkal is, Soltész, Kálvin-tér 2. 1609

CÉGTÁBLÁK eladók, Csapó u. 19. Róthnénál. 1562

KERESLET

ÉKSZER javítás. Brilliánsat ezüsttárgyat veszek, Pollák Endre aranyműves, Hatvan u 2. sz. 118 4. 10

TOLLAT legmagasabb napiáron vesz Hangya tollgyüjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 1515

FÜSZERÜZLETET, vagy ennek megfelelő üzlet helyiséget átvennék „Forgalmas helyen" jeligére a kiadóhivatalba. 1233

ÉLELMISZER, ITAL

SZAMOSMENTI fajalma kapható, Kéky, Rákóczi u. 7. pince. 938 4. 30

PÉNZ

BANK-keret eladó. Cim a kiadóban. 1588

TÁRS

TIZEZER pengővel társulnék komoly üzlethez, vagy iparhoz. Cimi a kiadóban. 1574

JÓFORGALMU bevezetett üzlet, keresztény tőkés társat, keres. Címet kérem a kiadóba leadni. 1558

TÁRSULOK iparüzemhez, kereskedelemhez is, fedezék ellenében, Teleki u. 53, első ajtó. 1507

HANGSZER

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok. Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

PIANINÓ eladó, Kút u 104 szám alatt. 1592

RÁDIÓ

RÁDIÓT javit, elad, villanytszerel Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

RÁDIO javitás évtizedes gyakorlattal Szabó műszerésznél, Csapó u 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u 71 udvarban Brilline. 1652 3. 31.

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések. Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

ALIGHASZNÁLT konyhabútor eladó. Maróthy György u. 38. 1605

BUTOR márványlaposkredenc, asztal, székek és egy szép róka boa eladó. Széchenyi u. 48. 1599

ELADÓ faragott falióra, fotel vázak kelim terítő, támlás divány, Miklós u. 8. 1597

ELADÓ keveset használt sima barna hálóbútor, Csapó u. 48. hátul. 608

EBÉDLŐ bútor eladó. Megtekinthető délután, Horváth, Batthyány u. 1 1593

KOMBINÁLT szekrény fényezett, eladó. Vigkedvü Mihály u. 8. 1230

KOMPLETT hálószoba (rézágyas), együtt vagy külön is eladó. Ferenc József út 79, keresztépület. 1580

FIGYELEM! Saját készitményü modern konyhaberendezés és festett háló olcsó árban kapható. Arany János u. 1. 1338

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

JÓ 350-es Mérai motorkerékpár eladó. Hatvan u. 29. sz. 1227

KIFOGÁSTALAN Csepel százas segédmotor eladó. Borz u. 5. 1217

SZÁZAS Csepel új állapotban eladó. Bethlen u. 7. délután. 1591

KIFOGÁSTALAN százas Csepel segédmotor eladó. Baross u. 24 1575

KÉTSZÁZÖTVENES és 300-as motorkerékpárok mindkettő kitünő állapotban, prima gumikkal eladó. Sarló u. 12. sz. Árpád-tér. 1243

KIADÓ LAKÁS három szobás

LAKÁST adok takarításért, házaspárnak, — Csillag u. 73. 1568

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS regi bérü, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy negy szobás, komfortos lakással. Cim a kiadóban. 1462 vv

LAKÁSCSERE. Budapesti 2 szoba, hallos, s összkomfortos, melegvizes modern lakásomat elcserélném 3 szobás debreceri hasonlóval, telefon: 26-33. 1501

WERBŐCZY u. 14 szám alatti másodemeleti 4 szobás, komfortos régibérü lakást elcserélném 3 szobás, kertessel. 1549

LAKÁST KERES

BEKÖLTÖZHETŐ 1—2 szobás házat keresek, lakbértörlesztésre, kövesút mentén. Párezer pengőt előre fizetek. — Csokonai u. 1. 1570

BUTOROZOTT SZOBA

CSINOSAN bútorozott szoba, elsejére kiadó. — Burgundia u. 4 emeleten jobbra. 1614

KÜLÖNBEJÁRATU csinos utcai bútorozott szoba, úriember részére kiadó. Erzsébet u. 19. 1586

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. Püspöki palota, I. kapu, II. em. 5. 1564

EGY nőkvártélyos felvétetik. Gyár u. 6 B. 1563

BUTOROZOTT szoba elsejére úriembernek kiadó. Csapó u. Malomköz 3. 1525

ELVESZETT

KEDDEN este elveszett Árpád-tértől Kassa útig fél börkesztyü. Megtaláló jutalmat kap, Kassa út 20. 1594

SÁRGA selyem bluzt a Teleki utcán elvesztettem, utánam jövő asszony felvette, személye ismerős. Jutalom ellenében kérem leadni Teleki u. 4. 1589

VEGYES

EGY tehenet tartásra elvállalok, tejhaszonért és 4 darab féléves süldőt, feles tartásra. Barna u. 15. sz. Szabó Márton. 1565

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ

NŐI tavaszi kabát és férfi fehár ruha, tiszta gyapjú eladó. Csók u. 3. 1526

ELADÓ férfi börkabát, bútorok, ócskás négykerekü kocsi, Batthyány u 9. házmesternél. 1596

ELADÓ kocsi, melegágyi vaskeret, daráló, Széchenyi u. 21. 1235

ELADÓ egy sötétkék zsorzset női ruha, Csillag u. 66. 1572

KÖZÉPTERMETRE zászlósi egyenruha eladó. OTI bérház, I. em. 35. ajtó. 1553

GYERMEKKOCSI

ELADÓ egy sport gyermekkocsi. Ugyanott egy rádió és egy férfi kerékpár, Thaly Kálmán u. 4. 1578

INGÓSÁG VÉTEL

TÉGLÁT, újat, vagy ócskát, bármely mennyiségben veszek. Csap 39 1529

INGÓSÁG ELADÁS

FROHNER szállodai felszerelését mai naptól kezdve mindennap kiárusitom, ágynemüt és fehérnemüt, matracokat, paplanokat, szönyegeket s mindennemü bútorokat. Hatvan u. 68. alatt. 1546

TEVESZŐR, drapp 2.40 tiszta gyapjú, női kabátra kisméretre, vagy leánykának elegendő eladó. Piac u. 46. Sóvári. 1225

POKRÓC, gyapjú, bevonulóknak igen alkalmas, eladó. Piac u. 46. Sóvári. 1224

PORSZIVÓGÉP eladó, Rothermere u. 45. Megtekinthető 2 órától, hátulsó lakás. 1223

TOLL van eladó, ágybelibe, Hatvan u. 4. 1573

ELADÓ rézüst, nagy tükör, inga óra, 25 méter drótkerités. Gyár u 6 B. 1561

ASZTALSPARHELT eladó, Kossuth u. 22. sz harmadik emelet 2. Bővebbet a házmesternél 1516

GAZD. TERMÉNY

SZŐLŐVESSZŐ, saját telepemen gyökereztetett 1 és 2 éves csemege és borvesszők, legolcsóbban kaphatók. Simonffy 59. sz. 1600

ELADÓ leveles csutka, Bakóczynál, Werbőczy u. 8. sz. 1612

ELADÓ gyökeres szőlővessző, csemege és bor fajtákban, Piac u. 66. gyümölcsfa szőlővessző Legányi u. 35. 1583

JEGENYE, KANADAI nyár, óriáskanadainyár és egyéb sorfák és csemeték tengelyen való elszállításra olcsón kaphatók Dobos faiskolában Ujfehértón. 1429

GAZD. ESZKÖZ

VETŐGÉPEK uj- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

HAJTOKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Cimet a pénztárnál kérem leadni 1545 vv

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket, bármilyet elad és vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u 41 sz. Telefon: 26-19. 781 4. 27.

MÉRLEG 10 kilós eladó Miklós u. végén a vassátorban. 1604

RÉZGÁLIC helyett aluminium szulfát, gyümölcsfának, szőlőnek a permetezésére kiválóan alkalmas. Megrendelhető: Pacsirta u. 7 1236

INGATLAN-FORGALMI IRODÁK

Dégenfeld-térnél emeletes ház.
Varga u. mellett 4 szobás nagy udvarral.
Kuruc utcán 3 szobás 15,000 P.
Homokkertben családi ház.
Cserén 18 hold föld tanyával.
Kabán 20 hold föld búza vetéssel 2 darabban megvehető.
Kabán 6 hold elsőosztályú föld.
Sámsoni út mellett 8 és fél hold kertészeti föld.
Cserén 6 hold haszonbérbe kiadó.
Patay-iroda, József kir. herceg u. 8. Telefon: 30-99. sz. 1552

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

KÖZELI kertségben megvételre keresek jól termő gyümölcsöst 25—30,000-ig. Részletes leirást „Készpénz" jeligére a kiadóba kérek 1545

ELADÓ HÁZ

BALATON u. 70. számú ház 1100 négyszögöles kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József út 14. sz. fatelep

ELADÓ Hajdúszoboszlón, Szurmai u. 2. sz., a fürdő közelében ötszáz négyszögöl telek. Cim a kiadóban. 211 vv.

ELADÓ Kurucz u. 5. sz ház, 2 és 1 szobás lakással, istálló, nyári konyha. 1505

HÁROMSZOBÁS beköltözhető lakással eladó, 700 négyszögöl veteményes gyümölcsös Érdeklődni délután3—5 óra között, Pozsonyi út 14. szám alatt lehet. 1168

ELADÓ Balmazujvároson nagyforgalmu kovácsmühelyes családiház 15,000-ért. Értekezni: Bakóczynál, Werbőczy u. 8. 1611

ELADÓ HÁZHELY

ELADÓ Hajdúszoboszlón Szurmai u. 2. sz., a fürdő közelében ötszáz négyszögöl telek. Cim a kiadóban. 211 vv.

ELADÓ Halastó u. 5. sz házhely. Értekezni lehet Arany János u. 30. 1222

GÁZGYÁR közelében néhány házhely gyümölcsfákkal, szőlővel és épületek, beköltözhető lakóház eladó. Bővebb felvilágositást nyujt a Kölcsönös Segélyegylet, Kossuth u. 1318

ELADÓ FÖLD

PENYIGE mellett 117 hold föld eladó. Pécsi és Pap ügyvédek, Iparkamara. 1495 vv.

KÁDÁR dülőben, köves út mellett 3 hold föld eladó. Értekezni Tanító u 9. szám 1208

ELADÓ Bellegelő 212 alatt 7 kat. 166 négyszögöl tanyásföld. Értekezni ugyanott. 1584

ELADÓ ÁLLAT

KOTLÓÉRT tojó tyúkot adok. Cim a kiadóban. 1595

MÉHCSALÁDOK kaptárban, mézzel eladók Acsai u. 6. 1582

TENYÉSZTÉSRE, tiszta vérü yorksiri süldőkocák, kanok eladók. 3 hónapos yorksiri és keresztezett malacok, Tócós-kert, László u. 7. 1198

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY